

# **АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК»**

## **Фінансова звітність**

*За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року  
Разом зі звітом незалежного аудитора*

## ЗМІСТ

### ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Звіт про фінансовий стан.....	1
Звіт про прибутки і збитки .....	2
Звіт про сукупний дохід.....	3
Звіт про зміни у власному капіталі.....	4
Звіт про рух грошових коштів .....	5

### ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА 2015 РІК

1. Основна діяльність.....	6
2. Операційне середовище, ризики та економічні умови .....	7
3. Основа складання звітності.....	7
4. Основні положення облікової політики .....	8
5. Суттєві облікові судження та оцінки .....	21
6. Інформація за сегментами.....	22
7. Грошові кошти та їх еквіваленти .....	23
8. Кошти в кредитних установах .....	24
9. Похідні фінансові інструменти .....	24
10. Кредити клієнтам.....	24
11. Активи, утримувані для продажу.....	27
12. Цінні папери, наявні для продажу .....	27
13. Інвестиційна нерухомість.....	28
14. Основні засоби.....	29
15. Нематеріальні активи.....	30
16. Оподаткування .....	31
17. Інші види зменшення корисності та резерви.....	32
18. Інші активи та зобов'язання .....	32
19. Кошти кредитних установ .....	33
20. Кошти клієнтів .....	33
21. Інші залучені кошти .....	34
22. Власний капітал.....	34
23. Договірні та умовні зобов'язання .....	35
24. Чисті комісійні доходи.....	36
25. Інші доходи .....	36
26. Витрати на персонал та інші адміністративні та операційні витрати .....	36
27. Чистий прибуток на одну акцію .....	37
28. Управління фінансовими ризиками .....	37
29. Справедлива вартість фінансових інструментів.....	45
30. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення.....	48
31. Операції зі зв'язаними сторонами .....	49
32. Достатність капіталу.....	50

## **ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА**

### **Акціонерам і Правлінню ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ІНДУСТРІАЛБАНК»**

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ІНДУСТРІАЛБАНК» (далі – «Банк»), що додається, яка включає звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2015 року, звіти про фінансові результати, про сукупний дохід, про рух грошових коштів і про зміни власного капіталу за рік, що закінчився на зазначену дату, стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснювальні примітки.

#### **Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність**

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання цієї фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

#### **Відповідальність аудитора**

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на основі результатів проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання суб'єктом господарювання фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит також включає оцінку відповідності використаних облікових політик, прийнятність облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої умовно-позитивної думки.

#### **Підстава для висловлення умовно-позитивної думки**

За наявності ознак зменшення корисності станом на 31 грудня 2014 року, Банк не проводив тесту на предмет зменшення корисності нежитлових приміщень, розташованих в Донецькій та Луганській областях балансовою вартістю 23 130 тисячі гривень та 4 291 тисячі гривень, в складі основних засобів та інвестиційної нерухомості, відповідно, згідно з вимогами МСБО 36 «Зменшення корисності активів». Станом на 31 грудня 2015 року, Банк провів тест на предмет зменшення корисності цих нежитлових приміщень. Вплив даного відхилення від Міжнародних стандартів фінансової звітності на балансову вартість основних засобів станом на 31 грудня 2014 року, витрати на амортизацію за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року та збиток від зменшення корисності за роки, що закінчилися 31 грудня 2015 року та 31 грудня 2014 року, не може бути визначений.

### **Умовно-позитивна думка**

На нашу думку, за винятком впливу питання, про яке йдеться у параграфі «Підстава для висловлення умовно-позитивної думки», фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2015 року, його фінансові результати і рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

### **Пояснювальний параграф**

Звертаємо вашу увагу на Примітку 2 до фінансової звітності, в якій описується поточна політична та економічна ситуація в Україні. Обставини, про які йдеться у Примітці 2, можуть продовжувати негативно впливати на фінансовий стан і результати діяльності Банку у такий спосіб і такою мірою, що наразі не можуть бути визначені. Висловлюючи нашу думку, ми не брали до уваги це питання.

*Ernst & Young Audit Services LLC*

20 квітня 2016 року

## ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

На 31 грудня 2015 року

(В тисячах гривень)

	При- мітки	2015 р.	2014 р.
<b>Активи</b>			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	388 678	497 840
Банківські метали		6 180	4 255
Кошти в кредитних установах	8	27 401	19 051
Похідні фінансові активи	9	—	10 928
Кредити клієнтам	10	1 956 365	1 718 854
Цінні папери, наявні для продажу	12	122 199	34 934
Інвестиційна нерухомість	13	186 735	192 479
Основні засоби	14	130 394	147 202
Нематеріальні активи	15	7 266	8 627
Поточні активи з податку на прибуток	16	—	8 366
Відстрочені податкові активи	16	7 706	—
Активи, утримувані для продажу	11	13	—
Інші активи	18	5 251	7 329
<b>Усього активи</b>		<b>2 838 188</b>	<b>2 649 865</b>
<b>Зобов'язання</b>			
Кошти кредитних установ	19	158 596	243 096
Похідні фінансові зобов'язання	9	125	129
Кошти клієнтів	20	1 780 851	1 559 645
Інші залучені кошти	21	27 144	5 334
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		2 616	—
Відстрочені податкові зобов'язання	16	—	1 470
Інші зобов'язання	18	22 766	19 162
<b>Усього зобов'язання</b>		<b>1 992 098</b>	<b>1 828 836</b>
<b>Власний капітал</b>			
Статутний капітал	22	607 798	607 798
Додатковий сплачений капітал		8 022	8 022
Резервний та інші фонди Банку		175 968	175 379
Нерозподілений прибуток		54 302	31 772
Резерв переоцінки		—	(1 942)
<b>Усього власний капітал</b>		<b>846 090</b>	<b>821 029</b>
<b>Усього зобов'язання та власний капітал</b>		<b>2 838 188</b>	<b>2 649 865</b>

Від імені Правління Банку підписано та затверджено до випуску

М.Ю. Букреев

в.о. Голови Правління

Т.В. Гребенішківа

Головний бухгалтер

20 квітня 2016 року

(О.О. Гончаров, 061-218-43-66)



**ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ**

За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року

(В тисячах гривень)

	При- мітки	2015 р.	2014 р.
<b>Процентні доходи</b>			
Кредити клієнтам		320 749	258 492
Кошти в кредитних установах		16 402	30 051
Цінні папери, наявні для продажу		6 792	20 216
		<b>343 943</b>	<b>308 759</b>
<b>Процентні витрати</b>			
Кошти клієнтів		(163 003)	(132 873)
Кошти Національного банку України		=	(2 832)
Кошти кредитних установ		(6 723)	(32 037)
Інші залучені кошти		(1 613)	(769)
		<b>( 171 339)</b>	<b>(168 511)</b>
<b>Чисті процентні доходи</b>		<b>172 604</b>	<b>140 248</b>
Резерв під зменшення корисності фінансових активів	10, 12	(16 968)	(79 551)
<b>Чисті процентні доходи, після вирахування резерву під зменшення корисності фінансових активів</b>		<b>155 636</b>	<b>60 697</b>
Чисті комісійні доходи	24	20 107	33 947
Чисті прибутки від похідних фінансових інструментів		9 106	993
Чисті прибутки від цінних паперів, наявних для продажу			
- торговий дохід		93	53
Чисті прибутки/(збитки) від операцій з іноземними валютами:			
- торговий дохід		(35 461)	(20 314)
- курсові різниці		41 325	7 373
Інші доходи	25	19 499	85 748
<b>Непроцентні доходи</b>		<b>54 669</b>	<b>107 800</b>
Витрати на персонал	26	(70 083)	(69 478)
Знос і амортизація	13, 14, 15	(13 117)	(13 869)
Інші адміністративні та операційні витрати	26	(98 529)	(71 473)
(Нарахування)/сторнування резервів під зменшення корисності інших активів та під зобов'язання	17	(853)	670
<b>Непроцентні витрати</b>		<b>(182 582)</b>	<b>(154 150)</b>
<b>Прибуток до оподаткування</b>		<b>27 723</b>	<b>14 347</b>
Витрати з податку на прибуток	16	(4 604)	(5 816)
<b>Прибуток за рік</b>		<b>23 119</b>	<b>8 531</b>
<b>Прибуток на акцію (грн.)</b>	27	<b>0,13</b>	<b>0,05</b>

Від імені Правління Банку підписано та затверджено до випуску

М.Ю. Букреев

в.о. Голови Правління

Т.В. Гребенікова

Головний бухгалтер

20 квітня 2016 року

(О.О. Гончаров, 061 218 43 66)




**ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД****За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року***(В тисячах гривень)*

	<i>При- мітки</i>	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
<b>Прибуток за рік</b>		<b>23 119</b>	<b>8 531</b>
<b>Інший сукупний дохід</b>			
Інший сукупний дохід, який підлягає перекласифікації до складу прибутку або збитку в наступних періодах:			
Нереалізовані прибутки від цінних паперів, наявних для продажу		2 035	4 985
Реалізовані доходи за операціями з цінними паперами, наявними для продажу, які перекласифіковані у звіт про прибутки та збитки		(93)	(53)
Податок на прибуток		-	(786)
<b>Чистий інший сукупний дохід, який підлягає перекласифікації в складі прибутку або збитку в наступних періодах</b>		<b>1 942</b>	<b>4 146</b>
<b>Інший сукупний дохід за рік, за вирахуванням податків</b>		<b>1 942</b>	<b>4 146</b>
<b>Усього сукупний дохід за рік</b>		<b>25 061</b>	<b>12 677</b>

Від імені Правління Банку підписано та затверджено до випуску

М.Ю. Букреев


 в.о. Голови Правління

Т.В. Гребешкова


 Головний бухгалтер

20 квітня 2016 року

(О.О. Гончаров, 061-218-43-66)



**ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ**

За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року

(В тисячах гривень)

	Статутний капітал	Додатковий сплачений капітал	Резерв переоцінки	Резервний та інші фонди Банку	Нерозподілений прибуток	Усього власний капітал
<b>31 грудня 2013 року</b>	619 017	8 022	(6 088)	138 890	48 511	808 352
Прибуток за рік	—	—	—	—	8 531	8 531
Інший сукупний дохід за рік	—	—	4 146	—	—	4 146
<b>Усього сукупний дохід за рік</b>	—	—	4 146	—	8 531	12 677
Спрямування нерозподіленого прибутку на збільшення резервних фондів	—	—	—	36 489	(36 489)	—
Списання впливу інфляції минулих років	(11 219)	—	—	—	11 219	—
<b>31 грудня 2014 року</b>	607 798	8 022	(1 942)	175 379	31 772	821 029
Прибуток за рік	—	—	—	—	23 119	23 119
Інший сукупний дохід за рік	—	—	1 942	—	—	1 942
<b>Усього сукупний дохід за рік</b>	—	—	1 942	—	23 119	25 061
Спрямування нерозподіленого прибутку на збільшення резервних фондів	—	—	—	589	(589)	—
<b>31 грудня 2015 року</b>	607 798	8 022	—	175 968	54 302	846 090

Від імені Правління Банку підписано та затверджено до випуску

М.Ю. Букрєєв

в.о. Голови Правління

Т.В. Грєсєнкова

Головний бухгалтер

20 квітня 2016 року

(В.С. Голіцов, 061-218-43-61)





**ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ**

За прямим методом

За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року

(В тисячах гривень)

	<i>При- мітки</i>	2015 р.	2014 р.
<b>Рух грошових коштів від операційної діяльності</b>			
Проценти отримані		323 755	325 903
Проценти сплачені		(176 435)	(182 221)
Винагороди та комісії отримані		32 665	44 313
Винагороди та комісії сплачені		(12 198)	(9 291)
Чисті збитки від операцій з іноземними валютами (реалізовані)		(35 461)	(20 314)
Інші доходи отримані		35 313	89 827
Витрати на персонал та інші адміністративні та операційні витрати		(143 941)	(136 213)
<b>Отримані грошові кошти в операційній діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях</b>		<b>23 698</b>	<b>112 004</b>
<i>Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів</i>			
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України		—	21 690
Кошти в кредитних установах		(207)	(2 134)
Кредити клієнтам		127 294	(56 164)
Інші активи		5 587	22 393
<i>Чисте збільшення/(зменшення) операційних зобов'язань</i>			
Кошти Національного банку України		—	(13 894)
Кошти кредитних установ		(190 374)	(301 362)
Кошти клієнтів		(168 953)	(245 317)
Інші зобов'язання		(17 358)	21 414
<b>Чисті грошові кошти, використані в операційній діяльності, до оподаткування</b>		<b>(220 313)</b>	<b>(441 370)</b>
Сплачений податок на прибуток		(2 827)	(24 272)
<b>Чисті грошові кошти, використані в операційній діяльності</b>		<b>(223 140)</b>	<b>(465 642)</b>
<b>Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності</b>			
Надходження від продажу та погашення цінних паперів, наявних для продажу		20 677	309 035
Придбання цінних паперів, наявних для продажу		(114 000)	(15 476)
Придбання основних засобів та нематеріальних активів		(1 209)	(1 759)
Надходження від продажу основних засобів та інвестиційної нерухомості		2 717	165
<b>Чисті грошові кошти (використані в) / отримані в інвестиційній діяльності</b>		<b>(91 815)</b>	<b>291 965</b>
<b>Рух грошових коштів від фінансової діяльності</b>			
Надходження інших залучених коштів		19 886	—
Виплата інших залучених коштів		—	(1 059)
<b>Грошові кошти, отримані/(використані в) у фінансовій діяльності</b>		<b>19 886</b>	<b>(1 059)</b>
Вплив курсових різниць на грошові кошти та їх еквіваленти		185 907	165 118
<b>Чисте зменшення грошових коштів та їх еквівалентів</b>		<b>(109 162)</b>	<b>(9 618)</b>
<b>Грошові кошти та їх еквіваленти, 1 січня</b>		<b>497 840</b>	<b>507 458</b>
<b>Грошові кошти та їх еквіваленти, 31 грудня</b>	7	<b>388 678</b>	<b>497 840</b>

Від імені Правління Банку підписано та затверджено до випуску



(В.С. Потапов, 061-218-43-61)

в.о. Голови Правління

Головний бухгалтер

Примітки на сторінках 6-51 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**1. Основна діяльність**

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ІНДУСТРІАЛБАНК» (далі – «Банк») створений у формі акціонерного товариства шляхом реорганізації комерційного банку «Співдружність», який був зареєстрований Державним банком СРСР за № 744 від 6 листопада 1990 року, та є його правонаступником і зареєстрований Національним банком України за № 36 від 16 жовтня 1991 року.

Банк здійснює свою діяльність на підставі генеральної банківської ліцензії № 126, виданої Національним банком України (далі – «НБУ») 12 жовтня 2011 року. Банк також має ліцензії на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку – операцій із цінними паперами, видану Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку: серія АЕ № 294507 від 21 жовтня 2014 року (діяльності з управління цінними паперами); видані Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку: серія АЕ № 185078 від 17 жовтня 2012 року (брокерські операції), серія АЕ № 185079 від 17 жовтня 2012 року (дилерські операції).

Банк приймає вклади від фізичних і юридичних осіб і надає кредити, здійснює платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, проводить торгові операції з цінними паперами, випуск платіжних карток, операції з обміну валют і надає банківські послуги своїм корпоративним та роздрібним клієнтам. Головний офіс Банку розташований у м. Запоріжжя. Станом на кінець звітного періоду Банк мав 36 операційних відділень (2014 р.: 36 операційних відділень) у регіонах та великих промислових центрах у різних областях України та представництво у м. Київ. Юридична адреса Банку: вул. 40 років Радянської України, 39-Д, м. Запоріжжя, Україна.

Банк є членом Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Цей фонд є державним і функціонує у відповідності до законодавства України. Сума гарантованого відшкодування за вкладами фізичних осіб складає до 200 тис. грн. (2014 р.: до 200 тис. грн.) для кожної фізичної особи у разі банкрутства банку та відкликання банківської ліцензії.

В 2016 р. Банк буде розвиватися за наступними основними напрямками:

- фокусування на збереженні клієнтської та ресурсної бази Банку;
- підвищення якості обслуговування клієнтів;
- проведення заходів по роботі з проблемною заборгованістю;
- продовження розвитку карткового бізнесу;
- вдосконалення внутрішніх процесів, в т.ч. за рахунок їх автоматизації.

Станом на 31 грудня 2015 наступні акціонери володіли більш ніж 5% акцій в обігу:

<i>Акціонери</i>	<i>2015 р., %</i>	<i>2014 р., %</i>
СТЗДВ «Захід-Резерв»	17,2	17,2
ТОВ «ПОЛ ІНВЕСТ ГРУП»	9,6	9,7
ТОВ «САУСЛЕНК-ЗАПОРІЖЖЯ»	9,3	9,3
ТОВ «ФІНВАЛ ГРУП»	9,1	9,1
ПАТ «ЗНВКІФ «УКРАЇНСЬКІ ПОРТФЕЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»	9,0	9,0
ТОВ «НОЛВА»	7,7	7,7
ПАТ «Укртрансфат»	5,0	5,0
Інші	33,1	33,0
<b>Усього</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>

Станом на 31 грудня 2015 року члени Спостережної ради і Правління контролювали 13,99% статутного капіталу Банку (2014 р.: 14,9%).

Згідно з рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду платіжних систем Національного банку України про погодження набуття істотної участі у банку від 16.02.2016 р. № 62 фактичний контроль Банку здійснює група асоційованих осіб: Дворецька Роза, Дворецький І.В. та Дворецька Г.М.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

## 2. Операційне середовище, ризики та економічні умови

Банк здійснює свою діяльність в Україні. Попри те, що економіка України визнається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві економікам, що розвиваються. Такі особливості характеризуються, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, високою інфляцією та значним дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

У 2015 році продовжувалось значне погіршення політичної та економічної ситуації в Україні. Політична та соціальна нестабільність, що виникла наприкінці 2013 року та поглибилась у 2014 році, у поєднанні з регіональними напруженнями призвели до відділення Автономної Республіки Крим та її приєднання до Російської Федерації та до повномасштабних збройних сутичок у певних частинах Донецької та Луганської областей, що у кінцевому підсумку, призвело до значного погіршення політичних та економічних стосунків України з Російською Федерацією. Ці чинники спричинили зниження основних економічних показників, збільшення дефіциту державного бюджету, зменшення валютних резервів Національного банку України та, як наслідок, подальше зниження кредитного рейтингу суверенного боргу України.

Політична напруженість негативно впливала на фінансовий ринок України, що призвело до суттєвого обмеження спроможності українських підприємств та банків залучати фінансування на міжнародних фондових та кредитних ринках. Ця ситуація призвела до подальшої девальвації гривні по відношенню до основних валют. За 2015 рік офіційний обмінний курс гривні до долару США Національного банку України зріс на 52.21% з 15.768556 гривень за долар США на 1 січня 2015 року до 24.000667 гривень за долар США на 31 грудня 2015 року. НБУ продовжив дію запроваджених раніше обмежень на придбання іноземної валюти, міжнародні розрахунки (включаючи виплату дивідендів), а також запровадив обов'язкову конвертацію надходжень в іноземній валюті в гривні.

Оскільки певна частина кредитів була видана в іноземних валютах, девальвація гривні по відношенню до цих валют чинить негативний вплив на спроможність позичальників обслуговувати кредити. Крім того, такі фактори, як зниження рівнів ліквідності та прибутковості корпоративного сектору негативно впливають на якість обслуговування кредитного портфелю Банку. Події, які відбуваються в економіці країни, призводять також до зменшення вартості застави по кредитах та інших активних операціях Банку. Керівництво Банку аналізує кредити на предмет знецінення з урахуванням вище зазначених факторів ризику.

Уряд зобов'язався спрямувати свою політику на асоціацію з Європейським Союзом, реалізувати комплекс реформ, націлених на усунення існуючого дисбалансу в економіці, державних фінансах та державному управлінні, а також поліпшення інвестиційного клімату.

Стабілізація економіки України у найближчому майбутньому залежить від успішності дій, яких вживає уряд, та забезпечення безперервної фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених подій на фінансовий стан і результати діяльності Банку у звітному періоді. Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій у політичних, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може і далі негативно впливати на фінансовий стан та результати діяльності Банку у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

## 3. Основа складання звітності

### Загальна інформація

Фінансова звітність складена у відповідності до Міжнародних Стандартів Фінансової Звітності (далі – «МСФЗ»).

Фінансова звітність складена на основі принципу історичної вартості, за винятком зазначеного в основних положеннях облікової політики нижче. Наприклад, похідні фінансові інструменти та цінні папери, наявні для продажу, оцінювались за справедливою вартістю.

Ця фінансова звітність представлена в тисячах гривень (далі – «тис. грн.»), якщо не зазначено інше.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

#### 4. Основні положення облікової політики

##### Зміни в обліковій політиці

У звітному році Банк застосовує нижченаведені переглянуті МСФЗ, які вступили в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2015 року або після цієї дати.

##### *Поправки до МСФЗ (IAS) 19 - Програми з визначеною виплатою: Внески працівників*

МСФЗ (IAS) 19 вимагає від компанії враховувати внески з боку працівників або третіх осіб при відображенні в обліку програм з визначеною виплатою. У разі якщо такі внески пов'язані з послугами, вони повинні відноситися на періоди надання послуг шляхом зменшення вартості послуг. Поправки уточнюють, що якщо величина внесків не залежить від стажу роботи, компанія має право визнавати їх як зменшення вартості послуг в тому періоді, в якому надані відповідні послуги, а не розподіляти ці внески за періодами надання послуг. Дані поправки не впливають на Банк, оскільки Банк не має програм з визначеною виплатою, які передбачають внески з боку працівників або третіх осіб.

##### Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2010-2012 років

Дані удосконалення вступають в силу з 1 липня 2014 року і вперше застосовуються Банком у цій фінансовій звітності. Вони включають нижчезазначені зміни.

##### *МСФЗ (IFRS) 2 «Платіж на основі акцій»*

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює різні питання, що стосуються визначення термінів «умова досягнення результатів» і «умова періоду надання послуг», які є умовами наділення правами, в т.ч. наступні моменти:

- умова досягнення результатів повинна містити умову періоду надання послуг;
- цільовий показник результатів діяльності повинен бути досягнутий протягом періоду надання послуг контрагентом;
- цільовий показник результатів діяльності може відноситися як до операцій або діяльності самої компанії, так і до операцій або діяльності іншої компанії, що входить в ту ж групу;
- умова досягнення результатів діяльності може бути ринковою або неринковою;
- якщо контрагент незалежно від причини припиняє надавати послуги протягом періоду наділення правами, то умова періоду надання послуг не виконується.

Дані поправки не вплинули на облікову політику Банку.

##### *МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу»*

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює, що всі угоди про умовну винагороду, що класифікована як зобов'язання (або актив), що виникають в результаті об'єднання бізнесу, повинні згодом оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток незалежно від того, чи потрапляють вони в сферу застосування МСФЗ (IFRS) 9 (або МСФЗ (IAS) 39, де можна застосувати). Дана поправка не впливає на облікову політику Банку.

##### *МСФЗ (IFRS) 8 «Операційні сегменти»*

Поправки застосовуються ретроспективно і роз'яснюють, що:

- компанія повинна розкрити судження, які використовувало керівництво при застосуванні критеріїв агрегування, передбачених пунктом 12 МСФЗ (IFRS) 8; сюди відносяться короткий опис операційних сегментів, які були агреговані, і економічні характеристики (наприклад, обсяг продажів або валовий прибуток), які використовувалися для оцінки того, чи є сегменти подібними;
- розкриття інформації про звірку сегментних активів із загальними активами потрібне, тільки якщо така звірка надається керівнику, який приймає операційні рішення, так само, як це потрібно для розкриття інформації щодо сегментних зобов'язань.

Банк застосовував критерії агрегування, передбачені пунктом 12 МСФЗ (IFRS) 8 і розкрив інформацію згідно поправці в Примітці 6 до цієї фінансової звітності.

##### *МСФЗ (IFRS) 13 «Короткострокова дебіторська та кредиторська заборгованість» – Поправки до МСФЗ (IFRS) 13 «Оцінка справедливої вартості»*

Дана поправка до МСФЗ (IFRS) 13 роз'яснює в «Підставах для висновків», що короткострокова дебіторська і кредиторська заборгованість без встановлених процентних ставок може враховуватися в сумі виставленого рахунку,

*(В тисячах зривень, якщо не зазначено інше)*

якщо ефект дисконтування є несуттєвим. Такий підхід відповідає поточній обліковій політиці Банку і тому дана поправка не впливає на його облікову політику.

#### *МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» і МСФЗ (IAS) 38 «Нематеріальні активи»*

Поправки застосовуються ретроспективно і роз'яснюють положення МСФЗ (IAS) 16 і МСФЗ (IAS) 38, в яких йдеться про те, що актив може бути переоцінений на основі спостережуваних даних щодо його валової або чистої балансової вартості. Крім того, накопичена амортизація визначається як різниця між валовою балансовою вартістю активу і його балансовою вартістю. Дана поправка не впливає на облікову політику Банку.

#### *МСФЗ (IAS) 24 «Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін»*

Поправка застосовується ретроспективно і роз'яснює, що керуюча компанія (компанія, що надає послуги ключового управлінського персоналу) є пов'язаною стороною і включається в розкриття інформації щодо пов'язаних сторін. Крім того, організація, яка залучає керуючу компанію, повинна розкривати інформацію про витрати на послуги керуючої компанії. Дана поправка не впливає на Банк, так як він не залучає інші компанії для надання послуг ключового управлінського персоналу.

#### *Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2011-2013 років*

Дані удосконалення вступають в силу з 1 липня 2014 року і вперше застосовуються Банком у цій фінансовій звітності. Вони включають нижчезазначені зміни.

#### *МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу»*

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює порядок використання винятків зі сфери застосування МСФЗ (IFRS) 3:

- зі сфери застосування МСФЗ (IFRS) 3 виключаються всі об'єкти спільної діяльності, а не тільки спільні підприємства;
- цей виняток застосовується лише для обліку в фінансовій звітності самого об'єкта спільної діяльності.

Банк не є об'єктом спільної діяльності і, відповідно, дана поправка не відноситься до Банку.

#### *МСФЗ (IFRS) 13 «Оцінка справедливої вартості»*

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює, що виключення в МСФЗ (IFRS) 13, що передбачає можливість оцінки справедливої вартості на рівні портфеля, може застосовуватися не тільки до фінансових активів та фінансових зобов'язань, але також до інших договорів у сфері застосування МСФЗ (IFRS) 9 (або МСФЗ (IAS) 39, де можна застосувати). Банк не застосовує виключення в МСФЗ (IFRS) 13, що передбачає можливість оцінки справедливої вартості на рівні портфеля.

#### *МСФЗ (IAS) 40 «Інвестиційна власність»*

Опис додаткових послуг в МСФЗ (IAS) 40 відрізняється від інвестиційної власності і нерухомості, зайнятої власником (тобто, основних засобів). Поправка застосовується перспективно і роз'яснює, що для визначення того, чи є угода придбанням активу чи об'єднанням бізнесу, використовуються положення МСФЗ (IFRS) 3, а не опис додаткових послуг в МСФЗ (IAS) 40. У попередніх періодах Банк застосовував МСФЗ (IFRS) 3, а не МСФЗ (IAS) 40 для визначення того, чи є угода придбанням активу або об'єднанням бізнесу. Таким чином, дана поправка не впливає на облікову політику Банку.

#### *МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності» - визначення «МСФЗ, який набрав чинності»*

Дана поправка роз'яснює в «Підставах для висновків», що компанія може вибрати для застосування або вже діючий стандарт, або новий, але ще не обов'язковий до застосування стандарт, що допускає застосування до цієї дати. При цьому обов'язковою умовою є послідовне застосування обраного стандарту в усіх періодах, представлених в першій фінансовій звітності компанії за МСФЗ. Дана поправка до МСФЗ (IFRS) 1 не зробила впливу на Банк, оскільки Банк вже готує свою фінансову звітність відповідно до МСФЗ.

### **Оцінка справедливої вартості**

Банк оцінює такі фінансові інструменти, як фінансові інвестиції, наявні для продажу, та похідні фінансові інструменти за справедливою вартістю на кожну звітну дату. Інформація про справедливу вартість фінансових інструментів, оцінованих за амортизованою вартістю, розкривається у Примітці 29.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана за продаж активу або виплачена за передачу зобов'язання в рамках угоди, що укладеться в звичайному порядку між учасниками ринку, на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- або на головному ринку для даного активу або зобов'язання;
- або, в умовах відсутності головного ринку, на найсприятливішому ринку для даного активу або зобов'язання.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють у своїх кращих інтересах. Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує можливість учасника ринку генерувати економічні вигоди від найвигіднішого та найкращого використання активу або його продаж іншому учаснику ринку, який буде використовувати даний актив найвигіднішим на найкращим чином.

Банк використовує такі методики оцінки, які є прийнятними в сформованих обставинах і для яких доступні дані, що є достатніми для оцінки справедливої вартості, при цьому максимально використовуючи доречні спостережувані вихідні дані і мінімально використовуючи неспостережувані вихідні дані.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії джерел справедливої вартості на підставі вхідних даних самого нижнього рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1 - Ринкові котирування цін на активному ринку по ідентичним активам чи зобов'язанням (без будь-яких коригувань);
- Рівень 2 - Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вхідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, є прямо або побічно спостережуваними на ринку;
- Рівень 3 - Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вхідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, не є спостережуваними на ринку.

У разі наявності активів і зобов'язань, які визнаються у фінансовій звітності на періодичній основі, Банк визначає факт переведення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вхідних даних самого нижнього рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

## **Фінансові активи**

### *Первісне визнання*

Згідно з положеннями МСБО (IAS) 39, фінансові активи класифікуються відповідно як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, або фінансові активи, наявні для продажу. При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати, безпосередньо пов'язані зі здійсненням операції. Під час первісного визнання фінансових активів Банк присвоює їм відповідну категорію і потім може перекласифікувати фінансові активи у деяких випадках, зазначених нижче.

### *Дата визнання*

Усі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Банк бере на себе зобов'язання з придбання активу. До стандартних операцій з купівлі-продажу відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в рамках яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

### *Кредити та дебіторська заборгованість*

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами, що не котируються на активному ринку. Угоди за ними не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу та не класифікуються як фінансові інвестиції, утримувані в торговому портфелі або фінансові інвестиції, наявні для продажу. Кредити, надані Банком, первісно визнаються за справедливою вартістю з урахуванням відповідних витрат на проведення операції. У подальшому кредити відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Після знецінення активу процентний дохід нараховується на чисту балансову вартість активу з використанням первісної ефективної ставки. Прибутки та збитки за такими активами відображаються у звіті про прибутки та збитки при вибутті або зменшенні корисності таких кредитів, а також у процесі амортизації.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

*Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю*

Фінансові активи вважаються знеціненими, коли існує об'єктивне свідчення того, що у результаті однієї або більше подій, які відбулися після первісного визнання фінансового активу, відбувся негативний вплив на очікувані майбутні потоки грошових коштів від інвестиції і такі збитки можна достовірно оцінити.

За фінансовими активами, за якими є ознаки знецінення, процентний дохід визнається з урахуванням суми зменшення корисності (суми резерву).

*Фінансові активи, наявні для продажу*

Фінансові активи, наявні для продажу, являють собою непохідні фінансові активи, класифіковані як наявні для продажу або ті, що не включені до жодної іншої категорії фінансових активів. Після первісного визнання в обліку фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, при цьому прибутки та збитки відображаються у складі іншого сукупного доходу до моменту вибуття або зменшення корисності інвестиції. У цьому випадку сукупний прибуток або збиток, раніше відображений у іншому сукупному доході, включається до звіту про прибутки та збитки. При цьому відсотки, що розраховуються за методом ефективної ставки відсотка, відображаються у звіті про прибутки та збитки.

*Перекласифікація фінансових активів*

Якщо стосовно непохідного фінансового активу, класифікованого як утримуваного для продажу, Банк більше не має наміру продати його в найближчому майбутньому, він може бути перекласифікований із категорії фінансових активів за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, в таких випадках:

- фінансовий актив, що відповідає визначенню кредитів і дебіторської заборгованості, представлений вище, може бути перекласифікований у категорію кредитів і дебіторської заборгованості, якщо Банк має намір і можливість утримувати цей актив у найближчому майбутньому або до погашення;
- інші фінансові активи можуть бути перекласифіковані у категорію наявних для продажу або утримуваних до погашення тільки в рідкісних випадках.

Фінансові активи перекласифіковуються за справедливою вартістю на дату перекласифікації. Доходи і витрати, визнані раніше у звіті про прибутки та збитки, не сторнуються. Справедлива вартість фінансового активу на дату перекласифікації стає його новою первісною або амортизованою вартістю.

## **Грошові кошти та їх еквіваленти**

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, кошти в НБУ та кошти в кредитних установах зі строком погашення до дев'яноста днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

## **Банківські метали**

Золото та інші банківські метали відображаються за цінами купівлі (офіційними курсами) НБУ. Зміни в цінах купівлі (офіційних курсах) НБУ відображаються як курсові різниці за операціями з банківськими металами у складі інших доходів.

## **Договори «репо» і зворотного «репо»**

Договори продажу і зворотного викупу цінних паперів (договори «репо») відображаються у звітності як забезпечені операції фінансування. Цінні папери, реалізовані за договорами репо, відповідно до яких покупець має право їх продати або надати у заставу, перекласифіковуються з торгового портфеля або портфеля на продаж в дебіторську заборгованість за операціями репо, що обліковується за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Відповідні зобов'язання включаються до складу коштів кредитних організацій або клієнтів.

Цінні папери, що придбані за операціями репо з правом наступного продажу, у разі їх продажу третій стороні відображаються за справедливою вартістю як зобов'язання з повернення цінних паперів за рахунками кредиторської заборгованості за операціями репо, що обліковується за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображається у складі коштів в кредитних організаціях або кредитів клієнтам, залежно від ситуації. Різниця між ціною продажу і ціною зворотної купівлі розглядається як відсотки і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної ставки відсотка.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

## Похідні фінансові інструменти

У ході своєї звичайної діяльності Банк використовує різні похідні фінансові інструменти (включаючи форварди, свопи) на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти призначаються для торгівлі і відображаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, що ґрунтуються на поточній ринковій і договірній вартості відповідних базових інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з від'ємною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Прибутки та збитки від цих інструментів включаються до звіту про прибутки та збитки як чисті прибутки/(збитки) від похідних фінансових інструментів, залежно від характеру інструментів.

## Векселі

Придбані векселі включаються до складу цінних паперів, наявних для продажу, або до складу коштів у кредитних установах або кредитів клієнтам, залежно від цілей та умов їх придбання, і відображаються на основі облікової політики, що застосовується до відповідних категорій активів.

## Позикові кошти

Позикові кошти класифікуються як зобов'язання, якщо сутність договірних домовленостей передбачає, що Банк має зобов'язання надати кошти чи інший фінансовий актив власнику чи виконати зобов'язання у спосіб, відмінний від обміну фіксованою суми коштів чи іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають заборгованість перед Національним банком України, заборгованість перед кредитними установами, кошти клієнтів та інші позикові кошти. Після первісного визнання позикові кошти надалі оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Прибутки та збитки відображаються у звіті про прибутки та збитки, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

## Оренда

### **Операційна – Банк як орендар**

Оренда майна, за якої орендодавець фактично зберігає за собою ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди, класифікується як операційна оренда. Платежі за договором операційної оренди рівномірно списуються на витрати протягом строку оренди й обліковуються в складі інших операційних витрат.

### **Операційна – Банк як орендодавець**

Банк відображає у звіті про фінансовий стан активи, що є предметом операційної оренди, відповідно до виду активу. Орендний дохід по договорах операційної оренди рівномірно відображається у звіті про прибутки та збитки протягом строку оренди в складі інших доходів. Накопичена вартість платежів на користь орендаря визнається як зменшення вартості орендного прибутку прямолінійним методом на весь строк оренди. Витрати, пов'язані з орендованим майном, визнаються як частина вартості даного майна.

## Оцінка фінансових інструментів при первісному визнанні

При первісному визнанні фінансові інструменти оцінюються за справедливою вартістю, яка коригується з урахуванням безпосередньо пов'язаних з ними комісій та витрат для інструментів, що не переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Найкращим доказом справедливої вартості фінансового інструменту при первісному визнанні зазвичай є ціна угоди.

Якщо Банк приходять до висновку, що справедлива вартість при первісному визнанні відрізняється від ціни угоди:

- якщо справедлива вартість підтверджується котируваннями на активному ринку для ідентичного активу або зобов'язання (тобто вхідні дані Рівня 1) або заснована на методиці оцінки, яка використовує дані виключно спостережуваних ринків, Банк визнає різницю між справедливою вартістю при первісному визнанні та ціною угоди як дохід або витрати;
- у всіх інших випадках первісна оцінка фінансового інструменту коригується для віднесення на майбутні періоди різниці між справедливою вартістю при первісному визнанні та ціною угоди. Після первісного визнання Банк визнає відкладену різницю в якості доходу або витрати виключно в тому випадку, якщо вхідні дані стають спостережуваними або якщо визнання інструменту припиняється.



(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

## Згорання

Згорання фінансових активів та зобов'язань з відображенням лише чистого сальдо у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати згорання або наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання. Згорання не здійснюється, якщо договірними відносинами встановлено, що розрахунки здійснюються на брутто-основі, і відповідні активи та зобов'язання відображаються у звіті про фінансовий стан у повній сумі.

## Зменшення корисності фінансових активів

На кожен звітну дату Банк оцінює наявність об'єктивних ознак зменшення корисності фінансового активу або групи фінансових активів. Вважається, що відбувається зменшення корисності фінансового активу чи групи фінансових активів тільки тоді, коли існують об'єктивні ознаки зменшення корисності в результаті однієї чи більше подій, що настали після первісного визнання активу («випадок виникнення збитків»), і такий випадок або випадки виникнення збитків мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки чи групу фінансових активів, який може бути достовірно визначений. Об'єктивні ознаки зменшення корисності можуть включати ознаки того, що позичальник чи група позичальників зазнають суттєвих фінансових труднощів, порушують зобов'язання зі сплати процентів чи основної суми боргу, ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації, а також свідчень, на підставі спостережуваної ринкової інформації, поміркованого зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни у рівні прострочених платежів або в економічних умовах, що корелюють зі збитками за активами.

### *Кошти в кредитних установах та кредити клієнтам*

Спочатку Банк визначає, чи існують об'єктивні індивідуальні ознаки зменшення корисності коштів у кредитних установах та кредитів клієнтам, що обліковуються за амортизованою вартістю, кожен з яких окремо є суттєвим, а також індивідуальні або сукупні ознаки зменшення корисності фінансових активів, кожен з яких окремо не є суттєвим. У разі якщо об'єктивні ознаки зменшення корисності розглянутого окремо фінансового активу (суттєвого або несуттєвого) відсутні, цей актив включається до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Така група фінансових активів оцінюється на предмет зменшення корисності на сукупній основі. Активи, що оцінюються окремо на предмет зменшення корисності і стосовно яких визнається або продовжує визнаватися збиток від зменшення корисності, не повинні оцінюватись на предмет зменшення корисності на сукупній основі.

За наявності об'єктивних ознак понесення збитку в результаті зменшення корисності фінансових активів сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активів та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (за вирахуванням майбутніх очікуваних збитків, які ще не були понесені). Балансова вартість активу зменшується шляхом застосування рахунку резерву та сума збитку визнається у звіті про прибутки та збитки. Кошти у кредитних установах і кредити клієнтам та відповідний резерв списуються, коли вже немає реальної перспективи відшкодування у найближчому часі, а все забезпечення було реалізовано чи передано Банку. Якщо у наступному році сума очікуваного збитку від зменшення корисності знижується й таке зниження може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності збільшується чи зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Якщо списання пізніше відшкодовується, то сума відшкодування відображується як дохід у звіті про прибутки та збитки.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом. Якщо кредит надано під плаваючу процентну ставку, то ставкою дисконтування для визначення збитків від зменшення корисності буде поточна ефективна ставка відсотка. Розрахунок поточної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків забезпеченого фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення стягнення за вирахуванням витрат на отримання та продаж забезпечення, незалежно від вірогідності звернення стягнення.

З метою сукупної оцінки зменшення корисності фінансові активи розподіляються на групи на основі внутрішньої системи кредитних рейтингів Банку, з урахуванням характеристик кредитного ризику, таких як вид активу, галузь економіки, географічне розташування, вид забезпечення, своєчасність платежів та інші відповідні фактори.

Майбутні грошові потоки за групою фінансових активів, які оцінюються на предмет зменшення корисності на сукупній основі, визначаються виходячи з історичної інформації щодо збитків за активами, характеристики кредитного ризику за якими аналогічні характеристикам за активами групи. Збитки попередніх періодів коригуються на основі поточної спостережуваної ринкової інформації з метою відображення впливу існуючих умов, що не мали впливу на ті роки, за які наявна історична інформація щодо збитків, та усунення впливу умов у попередніх періодах, які не існують на даний момент. Оцінки змін у майбутніх грошових потоках відображають та відповідають змінам у відповідній спостережуваній ринковій інформації за кожен рік (наприклад, зміни у рівні безробіття, цінах на нерухомість, товарних цінах, платіжному статусі чи інших факторах, що свідчать про понесені збитки та їх розмір).

(В тисячах зривень, якщо не зазначено інше)

Методи та припущення, використані для оцінки грошових потоків аналізуються регулярно з метою зменшення будь-яких розбіжностей між оціночним збитком та фактичними результатами.

#### *Фінансові активи, наявні для продажу*

Стосовно фінансових активів, наявних для продажу, Банк на кожну звітну дату оцінює наявність об'єктивних ознак зменшення корисності фінансової інвестиції або групи фінансових інвестицій.

У випадку, коли інвестиції в капітал класифіковані як наявні для продажу, об'єктивні ознаки зменшення корисності повинні включати значне або довготривале зменшення справедливої вартості інвестицій відносно вартості інвестиції. При наявності ознак зменшення корисності сукупний збиток, визначений як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, виключаючи збиток від зменшення корисності інвестицій, раніше визнаного у звіті про прибутки та збитки, вилучається з іншого сукупного доходу та визнається у звіті про прибутки та збитки. Втрати від зменшення корисності інвестицій у капітал не сторнуються через звіт про прибутки та збитки; збільшення справедливої вартості цих інвестицій після зменшення корисності визнаються безпосередньо у іншому сукупному доході.

У випадку, коли боргові інструменти класифіковані як наявні для продажу, ймовірність зменшення корисності визначається аналогічно до фінансових активів, що відображаються за амортизованою вартістю. Процентні доходи відображаються у звіті про прибутки та збитки. Якщо у наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту збільшується, і таке збільшення об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після первісного визнання збитку від зменшення корисності у звіті про прибутки та збитки, втрати від зменшення корисності сторнуються через звіт про прибутки та збитки.

#### *Реструктуровані кредити*

Банк намагається, якщо можливо, реструктурувати кредити, а не вступати в права володіння заставою. Це може включати продовження строків погашення та погодження нових умов надання кредиту.

Процедура обліку таких реструктурованих кредитів є такою:

- якщо валюту кредиту було змінено, визнання старого кредиту припиняється, і замість нього в обліку відображається новий кредит;
- якщо причиною реструктурування кредиту є не фінансові труднощі позичальника, а покращення умов отримання позичальником грошових коштів, кредит не визнається як такий, корисність якого зменшилась. Визнання такого кредиту не припиняється, майбутні грошові потоки, що залишилися до погашення кредиту, дисконтуються за первісною ефективною ставкою відсотка;
- якщо корисність кредиту зменшилась після реструктурування, Банк використовує первісну ефективну ставку відсотка для нових грошових коштів з метою оцінки відшкодуваної вартості кредиту. Різниця між перерахованою приведеною вартістю нових грошових коштів з урахуванням забезпечення та балансовою вартістю до реструктурування визнається в складі відрахувань на резерви за період.

### **Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань**

#### *Фінансові активи*

Припинення визнання фінансового активу (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається у разі:

- якщо закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- якщо Банк передав права на отримання грошових надходжень від такого активу, або якщо Банк зберіг права на отримання грошових потоків від активу, але взяв на себе контрактне зобов'язання перерахувати їх у повному обсязі третій стороні на умовах «транзитної угоди» без суттєвої затримки; та
- якщо Банк або (а) передав практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом, або (б) не передав і не зберіг практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних з активом, але передав контроль над цим активом.

У разі якщо Банк передав свої права на отримання грошових потоків від активу і при цьому не передав і не зберіг практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних з активом, а також не передав контроль над активом, такий актив продовжує відображатись в обліку в межах подальшої участі Банку у цьому активі. Подальша участь Банку в активі, що має форму гарантії за переданим активом, оцінюється за меншим із значень: первісною балансовою вартістю активу або максимальною сумою компенсації, яка може бути пред'явлена Банку до сплати.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

#### Фінансові зобов'язання

Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається у разі виконання, анулювання чи закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або в разі внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, первісне зобов'язання знімається з обліку, а нове відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про прибутки та збитки.

#### Фінансові гарантії

У ході звичайної господарської діяльності Банк надає фінансові гарантії, що включають акредитиви, гарантії та акцепти. Фінансові гарантії первісно визнаються у фінансовій звітності за справедливою вартістю у статті «Інші зобов'язання», яка ґрунтується на сумі отриманої комісії. Після первісного визнання зобов'язання Банку за кожного гарантією оцінюється за більшою з двох сум: сумою амортизованої комісії або сумою найкращим чином розрахованих витрат, необхідних для погашення будь-якого фінансового зобов'язання, що виникає в результаті гарантії.

Будь-яке збільшення зобов'язання за фінансовими гарантіями відображається у звіті про прибутки та збитки. Отримана комісія визнається у звіті про прибутки та збитки лінійним методом протягом строку дії гарантії.

#### Оподаткування

Розрахунок поточних податкових витрат здійснюється у відповідності до податкового законодавства України.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються стосовно всіх тимчасових різниць за методом балансових зобов'язань. Відстрочені податки на прибуток відображаються стосовно всіх тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності, за винятком випадків, коли відстрочений податок на прибуток виникає в результаті первісного відображення гудвілу, активу або зобов'язання за операцією, що не являє собою об'єднання компаній, і яка на момент здійснення не впливає ані на бухгалтерський прибуток, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток.

Відстрочені податкові активи відображаються лише тоді, коли існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна здійснити залік цих тимчасових різниць, що зменшують податкову базу. Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за ставками податку, що будуть застосовуватись протягом періоду реалізації активу чи врегулювання зобов'язання на підставі законодавства, яке було набуто або фактично набуло сили на звітну дату.

Крім цього, в Україні існують різні операційні податки, що застосовуються до діяльності Банку. Зазначені податки включені до статті «Інші адміністративні та операційні витрати» звіту про прибутки та збитки.

#### Основні засоби

Основні засоби відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності. Така вартість включає витрати, пов'язані із заміною частини основних засобів, які визнані за фактом понесення, якщо вони відповідають критеріям визнання.

На кожну звітну дату балансова вартість основних засобів переглядається на предмет знецінення у разі виникнення події чи обставин, які вказують на ймовірність того, що балансову вартість цього активу буде неможливо відшкодувати. Якщо ознаки знецінення існують, керівництво Банку розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до суми відшкодування, а збиток від знецінення визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мали місце зміни в розрахунках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Нарахування амортизації активу починається з дати, коли основний засіб стає доступним для використання. Амортизація розраховується за лінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби:

	<u>Роки</u>
Будівлі	50
Меблі та інвентар	2-28
Комп'ютери та офісне обладнання	5-21
Транспортні засоби	8-19

Залишкова вартість, строки корисної служби активів та метод нарахування амортизації переглядаються і відповідним чином коригуються в кінці кожного фінансового року.

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших адміністративних і операційних витрат, крім випадків, коли такі витрати можна капіталізувати.

### Нематеріальні активи

Нематеріальні активи включають придбані ліцензії на програмне забезпечення.

Нематеріальні активи, придбані окремо, первісно визнаються за собівартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи мають обмежений або невизначений строк корисної служби. Нематеріальні активи з обмеженим строком корисної служби амортизуються протягом строку корисної служби, що становить від одного до двадцяти років, і аналізуються на предмет зменшення корисності у разі наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу. Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисної служби аналізуються як мінімум щорічно в кінці кожного звітного року.

### Інвестиційна нерухомість

Інвестиційною визнається нерухомість, утримувана для отримання орендних платежів або для збільшення її вартості. Така нерухомість не використовується Банком ні в операційній діяльності, ні в будь-яких адміністративних цілях. Об'єкти в процесі будівництва, благоустрою чи реконструкції для використання в майбутньому як інвестиційної нерухомості також класифікуються як інвестиційна нерухомість.

Інвестиційна нерухомість відображається за собівартістю, включаючи витрати на придбання, за вирахуванням амортизації та витрат від зменшення корисності. Амортизація розраховується за прямолінійним методом протягом строку корисного використання будівель – 50 років. Залишкова вартість активів, строк корисного використання та метод нарахування амортизації переглядаються та коригуються на кожен звітний дату. Прибутки та збитки від вибуття інвестиційної нерухомості розраховуються як надходження за мінусом залишкової вартості. Подальші витрати капіталізуються тільки за умови, коли існує імовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з витратами, надійдуть в Банк і вартість можна буде достовірно оцінити. Всі інші ремонти та технічні обслуговування відносяться на витрати в момент їх виникнення.

### Активи, класифіковані як утримувані для продажу

Банк класифікує необоротні активи як утримувані для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись в основному шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані тільки на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів, при цьому їх продаж повинен бути високо ймовірним.

Висока ймовірність продажу означає твердий намір керівництва Банку додержуватися плану продажу необоротного активу. При цьому необхідно, щоб була розпочата програма активних дій з пошуку покупця й виконання такого плану. У подальшому необоротний актив має активно пропонуватись для продажу за ціною, що є обґрунтованою, з урахуванням його поточної справедливої вартості. Крім цього, відображення продажу як завершеної операції повинне очікуватись протягом одного року з дати класифікації необоротних активів як утримуваних для продажу.

Банк оцінює активи, класифіковані як утримувані для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю та справедливою вартістю за вирахуванням витрат з продажу. У разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів, Банк відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також подальшому списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

## Резерви

Резерви визнаються, якщо Банк внаслідок певної події в минулому має юридичні або добровільно взяті на себе зобов'язання, для врегулювання яких з великим ступенем ймовірності очікується відтік ресурсів, що втілюють у собі майбутні економічні вигоди, і які можна оцінити з достатнім ступенем впевненості.

## Зобов'язання з пенсійного забезпечення та інших виплат

Банк не здійснює жодних пенсійних відрахувань, крім відрахувань до Державної пенсійної системи України, яка вимагає від роботодавця здійснення поточних внесків, які розраховуються як відсоток від загальної суми заробітної плати. Ці витрати у звіті про прибутки та збитки відносяться до періоду, в якому заробітна плата нараховується. Банк не має будь-яких додаткових зобов'язань з пенсійних виплат.

## Статутний капітал

### *Статутний капітал*

Прості та привілейовані акції, які неможливо погасити, разом із дивідендами, які виплачуються на розсуд Банку, класифікуються як власний капітал. Зовнішні витрати, що безпосередньо відносяться до випуску нових акцій, окрім випадків злиття компаній, зменшують надходження від випуску акцій у капіталі. Будь-яке перевищення справедливої вартості отриманої компенсації над номінальною вартістю випущених акцій відображається у складі додаткового сплаченого капіталу.

### *Дивіденди*

Дивіденди визнаються як зобов'язання та вираховуються з капіталу на звітну дату, якщо вони заявлені до або після звітної дати, але до дати підпису фінансової звітності, розкривається у фінансовій звітності.

## Активи у довірчому управлінні

Активи на фідучіарних рахунках, якими Банк управляє на підставі довіреності, не відображаються у фінансовій звітності, оскільки вони не є активами Банку.

## Сегментна звітність

Сегментна звітність Банку ґрунтується на таких операційних сегментах: послуги фізичним особам, послуги юридичним особам, інвестиційно-банківська діяльність та інші операції. Операційний сегмент є складовою частиною Банку, бере участь в діяльності і несе витрати (включаючи доходи та витрати, пов'язані з операціями з іншими компонентами тієї ж групи); операційні результати якого регулярно розглядаються Правлінням для прийняття рішення про ресурси, що виділяються на сегмент і оцінки його ефективності. Для операційного сегменту характерна наявність відокремлюваної фінансової інформації.

## Умовні активи та зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань надається, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним. Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних із ними економічних вигод є ймовірним.

## Визнання доходів та витрат

Доходи визнаються, якщо існує висока вірогідність того, що Банк отримає економічні вигоди, а доходи можуть бути достовірно визначені. Для визнання доходів у фінансовій звітності необхідне дотримання наступних критеріїв:

### *Процентні та аналогічні доходи та витрати*

Для всіх фінансових інструментів, визначених за амортизованою вартістю, а також для процентних цінних паперів, що класифікуються як торгові чи наявні для продажу, процентні доходи чи витрати відображаються за ефективною ставкою відсотка, що є ставкою, яка точно дисконтує очікувані майбутні виплати та надходження протягом очікуваного строку служби фінансового інструмента чи більш короткого періоду (якщо таке має місце) до чистої балансової суми фінансового активу чи фінансового зобов'язання. При обчисленні враховуються всі договірні умови за фінансовим інструментом (наприклад, право на дострокове погашення) та всі винагороди чи додаткові

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

витрати, що безпосередньо пов'язані з фінансовим інструментом та є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, але не враховуються майбутні збитки за кредитами. Балансова вартість фінансового активу чи фінансового зобов'язання коригується в разі перегляду Банком своєї оцінки платежів або надходжень. Скоригована балансова вартість обчислюється виходячи з первісної ефективної ставки відсотка, а зміни балансової вартості відображаються як процентні доходи чи витрати.

При зменшенні відображеної у фінансовій звітності вартості фінансового активу чи групи аналогічних фінансових активів внаслідок зменшення корисності продовжують визнаватися процентні доходи з використанням первісної ефективної ставки відсотка та врахуванням зменшення корисності.

За фінансовими активами, за якими є ознаки знецінення, процентний дохід визнається з урахуванням суми зменшення корисності (суми резерву).

#### *Комісійні доходи*

Банк отримує комісійні доходи від різних видів послуг, що надаються клієнтам. Комісійні доходи можна розділити на такі дві категорії:

- *Комісійні доходи, отримані за надання послуг протягом певного періоду*

Комісійні, отримані від надання послуг протягом певного періоду, нараховуються протягом цього періоду. Такі статті включають комісійні доходи та винагороди за управління активами, відповідальне зберігання та інші управлінські та консультаційні послуги. Комісійні за зобов'язаннями з надання кредитів, що, імовірно, будуть використані, та інші комісійні, пов'язані з наданням кредитів, визнаються невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту та включаються до складу первісної вартості фінансового інструменту і впливають на значення ефективної ставки відсотка за кредитом.

- *Комісійні доходи від надання послуг з проведення операцій*

Комісійні, отримані за проведення або участь у переговорах щодо здійснення операції від імені третьої сторони, наприклад, укладання угоди про придбання акцій чи інших цінних паперів або придбання чи продаж компанії, визнаються по завершенні відповідної операції. Комісійні або частина комісійних, пов'язана з певними показниками доходності, визнаються після дотримання відповідних критеріїв.

#### **Операції в іноземній валюті**

Фінансова звітність представлена в гривнях, що є функціональною валютою та валютою представлення звітності Банку. Операції в іноземних валютах первісно відображаються у функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Прибутки та збитки, які виникають в результаті такого перерахунку, визнаються у звіті про прибутки та збитки на нетто основі як курсові різниці. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату первісних операцій. Немонетарні статті, які обліковуються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату визначення справедливої вартості.

Різниця між договірним обмінним курсом за певною операцією в іноземній валюті та офіційним курсом НБУ на дату такої операції також включаються до результату торгових операцій в іноземній валюті.

Станом на 31 грудня 2015 року офіційний курс гривні, встановлений НБУ, складав 24,000667 грн. за 1 дол. США (2014 р.: 15,768556 грн.) та 26,223129 грн. за 1 Євро (2014 р.: 19,232908 грн.). Середній обмінний курс гривні у 2015 році становив 21,9090439 грн. за 1 дол. США (2014 р.: 11,8161 грн.) та 24,26977697 грн. за 1 Євро (2014 р.: 15,64грн.).

#### **Безперервність діяльності**

Керівництво Банку зробило оцінку здатності Банку продовжувати діяльність в найближчому майбутньому і вважає, що Банк має ресурси, щоб продовжити свою діяльність в осяжному майбутньому. Крім того, керівництву невідомо про які-небудь істотні невизначеності, які можуть викликати значні сумніви в здатності Банку проводити діяльність в найближчому майбутньому.

#### **Майбутні зміни в обліковій політиці**

*Стандарти та інтерпретації, які були опубліковані, але ще не набули чинності*

Нижче представлені стандарти, які були випущені, але не набрали чинності, на дату публікації фінансової звітності Банку. Банк планує, при необхідності застосувати ці стандарти, коли вони набудуть чинності.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

#### *МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»*

Рада з МСФЗ в липні 2014 опублікувала остаточну версію МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», яка включає всі етапи проекту за фінансовими інструментами і замінює МСБО (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», а також всі попередні версії МСФЗ (IFRS) 9. Стандарт вводить нові вимоги до класифікації та оцінки, знецінення та обліку хеджування. МСФЗ (IFRS) 9 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Потрібне ретроспективне застосування, але надання порівняльної інформації необов'язкове. Допускається дострокове застосування попередніх версій МСФЗ (IFRS) 9, якщо дата першого застосування - 1 лютого 2015 або більш рання. Застосування МСФЗ (IFRS) 9 вплине на класифікацію та оцінку фінансових активів Банку, але не вплине на класифікацію та оцінку його фінансових зобов'язань.

#### *МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з клієнтами»*

МСФЗ (IFRS) 15, опублікований в травні 2014, встановлює нову п'ятиступеневу модель, яка застосовується по відношенню до виручки за договорами з клієнтами. Виручка за договорами оренди, договорами страхування, а також та, що виникає щодо фінансових інструментів та інших контрактних прав і зобов'язань, що належать до сфер застосування МСБО (IAS) 17 «Оренда», МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування» та МСБО (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» (або, у разі дострокового застосування, МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти») відповідно, не входить в сферу застосування МСФЗ (IFRS) 15 і регулюється відповідними стандартами. Виручка згідно з МСФЗ (IFRS) 15 визнається в сумі, відповідній винагороді, яка компанія очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг клієнту. Принципи МСФЗ (IFRS) 15 надають більш структурований підхід до оцінки та визнання виручки.

Новий стандарт може бути застосований до всіх компаній і замінить всі поточні вимоги МСФЗ щодо визнання виручки. Повне або модифіковане ретроспективне застосування вимагається для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2017 або після цієї дати. На даний момент Банк оцінює вплив МСФЗ (IFRS) 15 і планує застосувати його на дату набрання чинності.

#### *МСФЗ (IFRS) 14 «Відстрочені рахунки тарифного регулювання».*

МСФЗ (IFRS) 14 є необов'язковим до застосування стандартом, який дозволяє компанії, діяльність якої підлягає тарифному регулюванню, продовжувати застосування більшості поточних облікових політик для рахунків відкладених тарифних коригувань при першому застосуванні МСФЗ. Компанії, які застосовують МСФЗ (IFRS) 14, зобов'язані представляти залишки і рух по рахунках відкладених тарифних коригувань окремими рядками у звіті про фінансовий стан і звіті про прибутки і збитки та про інший сукупний дохід відповідно. Стандарт вимагає розкриття суті тарифного регулювання компанії і супутніх йому ризиків, а також ефектів тарифного регулювання на її фінансову звітність. МСФЗ (IFRS) 14 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати. В зв'язку з тим, що Банк вже складає звітність відповідно до МСФЗ, цей стандарт до нього не застосовується.

#### *Поправки до МСФЗ (IFRS) 11 «Спільна діяльність: облік придбання часток участі»*

Поправки до МСФЗ (IFRS) 11 вимагають, щоб учасник спільної операції при обліку придбання частки участі у спільній операції, в якій спільна операція являє собою бізнес, застосовував відповідні вимоги МСФЗ (IFRS) 3 для обліку об'єднання бізнесу. Поправки також уточнюють, що частка участі, раніше утримувана в спільній операції, не переоцінюється при придбанні додаткової частки участі в тій же спільній операції при збереженні спільного контролю. Крім того, в МСФЗ (IFRS) 11 додано виключення зі сфери застосування, яке уточнює, що поправки не застосовуються для випадків, коли сторони, які здійснюють спільний контроль, включаючи підприємство, що звітує, перебувають під спільним контролем однієї сторони, що володіє кінцевим контролем.

Поправки застосовуються як для придбання первісної частки участі в спільній операції, так і для придбання будь-яких наступних часток в тій же самій спільній операції, і набувають чинності перспективно для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Дострокове застосування допускається. Не очікується, що ці поправки будуть мати будь-який вплив на Банк.

#### *Поправки до МСБО (IAS) 16 та МСБО (IAS) 38: роз'яснення про допустимі методи амортизації »*

Поправки роз'яснюють один з принципів МСБО (IAS) 16 та МСБО (IAS) 38, а саме, що виручка відображає передбачувану структуру споживання компанією економічних вигод від операційної діяльності (частиною якої є актив), а не економічних вигод, які споживаються компанією від використання активу. В результаті, метод амортизації, заснований на виручці, не може бути використаний для амортизації основних засобів, і лише у край обмежених обставинах може бути використаний для амортизації нематеріальних активів. Поправки набувають чинності перспективно для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Очікується, що дані поправки не вплинуть на Банк, тому що Банк не застосовує методів, заснованих на виручці, для амортизації необоротних активів.

(В тисячах зривень, якщо не зазначено інше)

*Поправки до МСБО (IAS) 16 та МСБО (IAS) 41 «Сільське господарство»: плодonoсні рослини*

Поправки змінюють вимоги до обліку біологічних активів, що відповідають визначенню плодonoсних рослин. Відповідно до поправок, біологічні активи, що відповідають визначенню плодonoсних рослин, виключаються зі сфери застосування МСБО (IAS) 41. Замість цього до них буде застосовуватися МСБО (IAS) 16. Після первісного визнання плодonoсні рослини будуть враховуватися за накопиченою первісною вартістю (до дозрівання) і з використанням моделі обліку за первісною вартістю або моделі переоцінки (після дозрівання). Поправки вказують, що продукція, що виростає на плодonoсних рослинах, залишається у сфері застосування МСБО (IAS) 41 і обліковується за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. МСБО (IAS) «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу» застосовується для державних субсидій, які відносяться до плодonoсних рослин. Поправки набувають чинності ретроспективно для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Очікується, що дані поправки не вплинуть на Банк, тому що Банк не має плодonoсних рослин.

*Поправки до МСФЗ (IAS) 27: метод участі в капіталі в окремій фінансовій звітності*

Поправки дозволяють компаніям використовувати в окремій фінансовій звітності метод участі в капіталі для обліку інвестицій у дочірні компанії, спільні підприємства та асоційовані компанії. Компанії, які вже застосовують МСФЗ і вирішили перейти на метод участі в капіталі в окремій фінансовій звітності, повинні будуть зробити це ретроспективно. Компанії, що вперше застосовують МСФЗ та обирають метод участі в капіталі для окремої фінансової звітності, повинні будуть застосувати цей метод на дату переходу на МСФЗ. Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Очікується, що дані поправки не вплинуть на фінансову звітність Банку.

*Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28: продаж або передача активів між інвестором і його асоційованою компанією або спільним підприємством.*

Поправки вирішують відому невідповідність між вимогами МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 стосовно втрати контролю над дочірньою компанією, яка передається асоційованій компанії або спільному підприємству. Поправки уточнюють, що інвестор визнає повний дохід або збиток від продажу або передачі активів, що представляють собою бізнес у визначенні МСФЗ (IFRS) 3, між ним і його асоційованою компанією або спільним підприємством. Дохід або збиток від переоцінки за справедливою вартістю інвестиції в колишню дочірню компанію визнається тільки тією мірою, якою він відноситься до частки участі незалежного інвестора в колишній дочірній компанії. Поправки набувають чинності для операцій, які відбудуться в річних періодах, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

*Поправки до МСФЗ (IAS) 1 «Ініціатива в сфері розкриття інформації»*

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 «Представлення фінансової звітності» роз'яснюють існуючі вимоги МСФЗ (IAS) 1. Поправки роз'яснюють наступне:

- Вимоги до суттєвості МСФЗ (IAS) 1;
- Окремі статті в звітах про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід і в звіті про фінансовий стан можуть бути дезагреговані;
- Компанія може обирати порядок представлення приміток до фінансової звітності;
- Доля іншого сукупного доходу залежних організацій і спільних підприємств, що обліковуються методом дольової участі, повинна представлятися агреговано в рамках однієї статті і класифікуватися як статті, які будуть чи не будуть надалі рекласифіковані в склад прибутку чи збитку.

*Щорічні поліпшення МСФЗ: цикл 2012-2014 рр.*

Дані поліпшення набирають чинності 1 січня 2016. Очікується, що дані поправки не зроблять істотного впливу на Банк. Вони включають такі зміни:

*МСФЗ (IFRS) 5 «Довгострокові активи, призначені для продажу, та припинена діяльність» - зміни в способі вибуття*

Активи (або ліквідаційні групи) зазвичай вибувають шляхом або продажу, або розподілу власникам. Поправка до МСФЗ (IFRS) 5 роз'яснює, що заміна одного з цих методів іншим повинна вважатися не новим планом продажу, а продовженням початкового плану. Таким чином, вимоги МСФЗ (IFRS) 5 застосовуються безперервно. Поправка також роз'яснює, що зміна способу вибуття не змінює дати класифікації. Поправка набуває чинності перспективно щодо змін методів продажу, які відбудуться в річних звітних періодах, що починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

*МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» - договори обслуговування*

МСФЗ (IFRS 7) вимагає від компанії розкривати інформацію про будь-яку подальшу участь у переданому активі, визнання якого було припинено в цілому. Раді за МСФЗ було поставлено питання, чи є договори обслуговування подальшою участю для цілей вимог розкриття такої інформації. Поправка роз'яснює, що договір обслуговування, що передбачає комісійну винагороду, може являти собою подальшу участь у фінансовому активі. Компанія повинна оцінити характер такої угоди і комісійної винагороди відповідно до керівництва щодо подальшої участі,



(В тисячах зривень, якщо не зазначено інше)

представленого в пунктах В30 і 42С МСФЗ (IFRS) 7, щоб оцінити, чи є розкриття інформації необхідним. Поправка набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Поправка повинна застосовуватися так, щоб оцінка відносин в рамках договорів обслуговування на предмет подальшої участі була проведена ретроспективно. Тим не менш, компанія не зобов'язана розкривати необхідну інформацію для будь-якого періоду, що передує тому, в якому компанія вперше застосувала поправки.

*МСФЗ (IFRS 7) «Фінансові інструменти: розкриття інформації» - застосовність розкриття інформації про взаємозалік у проміжній фінансовій звітності*

Керівництво по взаємозаліку фінансових активів і фінансових зобов'язань було внесено в якості поправок до МСФЗ (IFRS) 7 в грудні 2011 р У розділі «Дата набрання чинності та перехід до нового порядку обліку» МСФЗ (IFRS) 7 вказує, що «Організація повинна застосовувати дані поправки для річних періодів, що починаються 1 січня 2013 або після цієї дати, і для проміжних періодів в рамках таких річних періодів». Однак, стандарт, що містить вимоги до розкриття інформації для проміжних періодів, МСБО (IAS) 34, не містить такої вимоги. Неясно, чи відповідна інформація повинна бути розкрита у скороченій проміжній фінансовій звітності. Поправка прибирає фразу «і для проміжних періодів в рамках таких річних періодів», роз'яснюючи, що розкриття цієї інформації не вимагається у скороченій проміжній звітності. Поправка набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

*МСБО (IAS) 19 «Виплати працівникам» - проблема визначення ставки дисконтування для регіонального ринку*

Поправка до МСБО (IAS) 19 роз'яснює, що оцінка ступеня розвиненості ринку високоякісних корпоративних облігацій ґрунтується на валюті, в якій виражено зобов'язання, а не країні, до якої таке зобов'язання відноситься. У випадку, якщо розвинений ринок високоякісних корпоративних облігацій в цій валюті відсутній, повинна використовуватися ставка прибутковості державних облігацій. Поправка набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

*МСБО (IAS) 34 «І Проміжна фінансова звітність» - розкриття інформації в якому-небудь іншому компоненті проміжної фінансової звітності*

Поправка встановлює, що необхідні розкриття інформації повинні бути представлені або в проміжній фінансовій звітності, або включені шляхом перехресного посилання між проміжною фінансовою звітністю і тим документом, де вони фактично представлені в рамках більш загальної проміжної фінансової звітності (наприклад, в коментарях керівництва або звіті про ризики). Рада з МСФЗ вказала, що інша інформація у складі проміжної фінансової звітності повинна бути доступна користувачам на тих же умовах і одночасно з проміжною фінансовою звітністю. Якщо користувачі не мають такого доступу до іншої інформації, проміжна фінансова звітність вважається неповною. Поправка набуває чинності ретроспективно до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

## 5. Суттєві облікові судження та оцінки

У процесі застосування принципів облікової політики Банку керівництво використовувало власні судження і робило оцінки щодо визначення сум, відображених у фінансовій звітності. Найбільш суттєвими є такі судження та оцінки:

*Справедлива вартість фінансових інструментів*

Якщо справедлива вартість фінансових активів, відображених у звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі цін на активному ринку, вона визначається з використанням різних моделей оцінок, що включають математичні моделі. Вхідні дані для таких моделей визначаються на підставі спостережуваного ринку, якщо таке можливо; в іншому випадку, для визначення справедливої вартості слід застосовувати судження.

*Резерв на покриття збитків від зменшення корисності кредитів та дебіторської заборгованості*

Банк регулярно проводить аналіз кредитів та дебіторської заборгованості на предмет зменшення корисності. Виходячи з наявного досвіду, Банк використовує своє компетентне судження при оцінці збитків від зменшення корисності у ситуаціях, коли позичальник знає фінансових труднощів і відсутній достатній обсяг фактичних даних щодо аналогічних позичальників. Банк аналогічним чином оцінює зміни майбутніх грошових потоків на основі даних спостережень, що вказують на несприятливу зміну в статусі погашення зобов'язань позичальниками в складі групи або зміну державних чи місцевих економічних умов, що співвідноситься з випадками невиконання зобов'язань за активами у складі групи. Керівництво використовує оцінки, засновані на історичних даних про структуру збитків стосовно активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику й об'єктивних ознак зменшення корисності за групами кредитів і дебіторської заборгованості. Виходячи з наявного досвіду, Банк використовує своє судження при коригуванні даних спостережень стосовно групи кредитів або дебіторської заборгованості для відображення поточних обставин.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**6. Інформація за сегментами**

Для цілей управління Банк має чотири операційних галузевих сегменти:

Послуги фізичним особам	Обслуговування депозитів фізичних осіб, надання кредитів фізичним особам, обслуговування кредитних карток та грошові перекази
Послуги юридичним особам	Надання кредитів, відкриття депозитів, а також поточних рахунків юридичним особам та установам-клієнтам
Інвестиційно-банківська діяльність	Включає продукти для операцій із цінними паперами або для надання послуг учасникам інвестиційного та банківського ринків (міжбанківські операції, фондові біржі тощо).
Інше / нерозподілене	Інші операції, що не мають чіткого розподілу

Керівництво здійснює моніторинг операційних результатів діяльності кожного з підрозділів окремо для цілей прийняття рішень про розподіл ресурсів та оцінки результатів їх діяльності. Результати діяльності сегментів визначаються інакше, ніж у фінансовій звітності, як видно з таблиці нижче. Облік податків на прибуток здійснюється на груповій основі, і вони не розподіляються між операційними сегментами.

У наступній таблиці відображені доходи та витрати, активи та зобов'язання за галузевими сегментами Банку:

2015	Послуги фізичним особам	Послуги юридичним особам	Інвестиційно-банківська діяльність	Інше/нерозподілене	Усього
<b>Зовнішні клієнти</b>					
Процентні доходи	9 564	293 931	40 448	-	343 943
Комісійні доходи	20 764	11 532	315	-	32 611
Непроцентні доходи за виключенням комісійних доходів	4 409	949	(17 398)	46 602	34 562
<b>Виручка - усього</b>	<b>34 737</b>	<b>306 412</b>	<b>23 365</b>	<b>46 602</b>	<b>411 116</b>
Процентні витрати	(124 907)	(38 096)	(8 336)	-	(171 339)
Комісійні витрати	(10 280)	-	(2 004)	(220)	(12 504)
Нарахування резервів під зменшення корисності активів та інші резерви	(4 985)	(39 940)	27 255	(151)	(17 821)
Непроцентні витрати	(37 851)	(9 995)	(3 773)	(130 110)	(181 729)
<b>Фінансовий результат сегменту</b>	<b>(143 286)</b>	<b>218 381</b>	<b>36 507</b>	<b>(83 879)</b>	<b>27 723</b>
Витрати з податку на прибуток					(4 604)
<b>Прибуток за рік</b>					<b>23 119</b>
Активи сегменту	121 258	2 019 896	523 199	173 835	2 838 188
Зобов'язання сегменту	1 199 414	576 604	194 081	21 999	1 992 098
<b>Інша інформація за сегментами</b>					
Капітальні витрати				1 209	1 209

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

2014	Послуги фізичним особам	Послуги юридичним особам	Інвестиційно- банківська діяльність	Інше/ нерозподілене	Усього
<b>Зовнішні клієнти</b>					
Процентні доходи	13 386	205 560	89 813	–	308 759
Комісійні доходи	18 370	24 745	470	–	43 585
Непроцентні доходи за виключенням комісійних доходів	8 916	3 983	(18 518)	79 472	73 853
<b>Виручка – усього</b>	<b>40 672</b>	<b>234 288</b>	<b>71 765</b>	<b>79 472</b>	<b>426 197</b>
Процентні витрати	(111 898)	(20 976)	(35 637)	–	(168 511)
Комісійні витрати	(6 561)	–	(2 800)	(277)	(9 638)
Нарахування резервів під зменшення корисності активів та інші резерви	1 034	(39 690)	(40 914)	689	(78 881)
Непроцентні витрати	(32 084)	(10 468)	(8 147)	(104 121)	(154 820)
<b>Фінансовий результат сегменту</b>	<b>(108 837)</b>	<b>163 154</b>	<b>(15 733)</b>	<b>(24 237)</b>	<b>14 347</b>
Витрати з податку на прибуток					(5 816)
<b>Прибуток за рік</b>					<b>8 531</b>
Активи сегменту	107 801	1 659 347	730 830	151 887	2 649 865
Зобов'язання сегменту	1 082 017	457 227	271 327	18 265	1 828 836
<b>Інша інформація за сегментами</b>					
Капітальні витрати	–	–	–	1 759	1 759

Банк розташований в Україні, і майже 100% виручки генерується в Україні. Більш детальна інформація щодо географічної концентрації монетарних активів і зобов'язань Банку представлена у Примітці 28.

За 2015 рік по одному клієнту було отримано більше, ніж 10% доходу від загальної виручки Банку за відповідний період, а саме за договором кредитної лінії. За 2014 рік по одному клієнту було отримано більше, ніж 10% доходу від загальної виручки Банку за відповідний період, а саме по договору відступлення прав на вимогу боргу.

## 7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

	2015 р.	2014 р.
Грошові кошти в касі	64 695	70 236
Поточні рахунки в Національному банку України	21 005	52 152
Поточні рахунки в інших кредитних установах	302 978	375 452
<b>Грошові кошти та їх еквіваленти</b>	<b>388 678</b>	<b>497 840</b>

Станом на 31 грудня 2015 року кошти в обсязі 56 948 тис. грн. (2014 р.: 50 898 тис. грн.) були розміщені на поточних рахунках в сімох (2014 р.: сімох) міжнародних банках країн ОЕСР, що є основними партнерами Банку в здійсненні міжнародних розрахунків.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**8. Кошти в кредитних установах**

Кошти в кредитних установах представлені гарантійними депозитами, балансова вартість яких на 31 грудня 2015 року становила 27,401 тис. грн.. (2014 р.: 19,051 тис. грн.).

**9. Похідні фінансові інструменти**

Нижче представлено інформацію, що відображає справедливую вартість похідних фінансових інструментів, відображених у фінансовій звітності як активи або зобов'язання, а також їхні умовні суми. Умовні суми, відображені на сукупній основі, являють собою вартість базового активу похідного інструменту, базову ставку або індекс; на їхній основі оцінюються зміни вартості похідних інструментів. Умовні суми відображають обсяг операцій, які не завершено на кінець року, і не відображають кредитний ризик.

	2015 р.			2014 р.		
	Умовна сума	Справедлива вартість		Умовна сума	Справедлива вартість	
		Активи	Зобов'язання		Активи	Зобов'язання
Форварди – внутрішні договори	94 623	-	-	18 281	2 025	-
Свопи	11 875	-	(125)	125 727	8 903	(129)
<b>Усього похідні активи/ (зобов'язання)</b>		-	(125)		10 928	(129)

Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років Банк має позиції за такими видами похідних фінансових інструментів:

*Форварди*

Форвардні договори являють собою договірні угоди на купівлю або продаж певного фінансового інструменту за вказаною ціною і на зазначену дату в майбутньому. Форварди являють собою спеціалізовані договори, торгівля якими здійснюється на позабіржовому ринку.

*Свопи*

Свопи являють собою договірні угоди між двома сторонами на обмін сум, що дорівнюють змінам курсу обміну валют.

**10. Кредити клієнтам**

Кредити клієнтам включають:

	2015 р.	2014 р.
Кредити юридичним особам	2 019 217	1 831 349
Іпотечне житлове кредитування	71 155	51 525
Споживчі кредити	23 179	23 080
<b>Усього кредити клієнтам</b>	<b>2 113 551</b>	<b>1 905 954</b>
Мінус – Резерв під зменшення корисності	(157 186)	(187 100)
<b>Кредити клієнтам</b>	<b>1 956 365</b>	<b>1 718 854</b>

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Резерв під зменшення корисності кредитів клієнтам

Узгодження резерву під зменшення корисності кредитів клієнтам за категоріями є таким:

	<i>Кредити юридичним особам</i>	<i>Споживчі кредити</i>	<i>Іпотечне кредитування</i>	<i>Усього</i>
<b>На 1 січня 2015 року</b>	151 939	17 350	17 811	187 100
Нараховано / (розформовано) за рік	29 035	(7 083)	13 588	35 540
Списано за рік як безнадійну заборгованість	(85 179)	-	-	(85 179)
Курсова різниця	2 287	7 592	9 846	19 725
<b>На 31 грудня 2015 року</b>	<b>98 082</b>	<b>17 859</b>	<b>41 245</b>	<b>157 186</b>
Зменшення корисності на індивідуальній основі	98 068	16 583	41 110	155 761
Зменшення корисності на сукупній основі	14	1 276	135	1 425
	<b>98 082</b>	<b>17 859</b>	<b>41 245</b>	<b>157 186</b>
<b>Загальна сума кредитів, резерв під зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі, до вирахування суми резерву під зменшення корисності таких активів</b>	<b>1 943 113</b>	<b>16 584</b>	<b>66 770</b>	<b>2 026 467</b>
	<i>Кредити юридичним особам</i>	<i>Споживчі кредити</i>	<i>Іпотечне кредитування</i>	<i>Усього</i>
<b>На 1 січня 2014 року</b>	63 464	29 973	12 320	105 757
Нараховано / (розформовано) за рік	87 309	(3 779)	3 275	86 805
Списано за рік як безнадійну заборгованість	-	(35 023)	(10 865)	(45 888)
Курсова різниця	1 166	26 179	13 081	40 426
<b>На 31 грудня 2014 року</b>	<b>151 939</b>	<b>17 350</b>	<b>17 811</b>	<b>187 100</b>
Зменшення корисності на індивідуальній основі	151 562	14 708	9 180	175 450
Зменшення корисності на сукупній основі	377	2 642	8 631	11 650
	<b>151 939</b>	<b>17 350</b>	<b>17 811</b>	<b>187 100</b>
<b>Загальна сума кредитів, резерв під зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі, до вирахування суми резерву під зменшення корисності таких активів</b>	<b>1 442 152</b>	<b>14 708</b>	<b>12 585</b>	<b>1 469 445</b>

Кредити, зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі

Сума нарахованих процентних доходів за кредитами, для яких було створено резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі, станом на 31 грудня 2015 року складала 16 428 тис. грн. (2014 р.: 69 291 тис. грн.)

Застава та інші засоби зниження кредитного ризику

Розмір та види застави, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банк запровадив керівні положення щодо прийняття різних видів застави та параметрів оцінки.

Нижче зазначені основні види отриманої застави:

- ▶ за кредитами юридичним особам – об'єкти нерухомого майна, земельні ділянки, готівкові кошти та цінні папери, що внесені до біржового реєстру;
- ▶ при кредитуванні фізичних осіб – застава житла та готівкові кошти.

Керівництво здійснює моніторинг ринкової вартості застави, вимагає додаткової застави згідно з базовими угодами, а також здійснює моніторинг ринкової вартості застави, що отримана, при перевірці достатності резерву на зменшення корисності кредитів.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2015 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву		Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	
	Справедлива вартість застави	Справедлива вартість застави	Справедлива вартість застави	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	1 520 575	2 489 864	400 560	319 709
Іпотечне житлове кредитування	24 199	70 923	5 711	4 330
Споживчі кредити	5 298	7 397	22	-
<b>Всього</b>	<b>1 550 072</b>	<b>2 568 184</b>	<b>406 293</b>	<b>324 039</b>

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2014 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву		Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	
	Справедлива вартість застави	Справедлива вартість застави	Справедлива вартість застави	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	1 335 142	1 490 933	344 268	254 265
Іпотечне житлове кредитування	24 326	58 295	9 388	7 780
Споживчі кредити	5 424	12 674	306	-
<b>Всього</b>	<b>1 364 892</b>	<b>1 561 902</b>	<b>353 962</b>	<b>262 045</b>

*Концентрація кредитів клієнтам*

Станом на 31 грудня 2015 року Банк мав концентрацію кредитів у сумі 1 659 249 тис. грн., наданих десятьом найбільшим позичальникам (79% загального кредитного портфелю) (2014 р.: 1 456 137 тис. грн. або 76% загального кредитного портфелю). Станом на 31 грудня 2015 року під ці кредити було створено резерв у розмірі 90 572 тис. грн. (2014 р.: 124 392 тис. грн.).

Кредити надавались таким категоріям клієнтів:

	2015 р.	2014 р.
Приватні компанії	2 019 217	1 831 349
Фізичні особи	94 334	74 605
	<b>2 113 551</b>	<b>1 905 954</b>

Кредити надаються, головним чином, клієнтам, що здійснюють свою діяльність на території України у таких галузях економіки:

	2015 р.	2014 р.
Будівництво і управління нерухомістю	1 045 639	682 043
Фінанси	482 477	435 495
Промислове виробництво	174 006	309 156
Торгові компанії	119 769	189 943
Фізичні особи	94 334	74 605
Сільське господарство та харчова промисловість	92 544	94 293
Транспорт	59 590	79 059
Послуги	45 192	31 260
Видобувна галузь	-	10 100
	<b>2 113 551</b>	<b>1 905 954</b>

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**11. Активи, утримувані для продажу**

	<i>Активи, утримувані для продажу</i>
31 грудня 2013 року	2 915
Продаж	(1 545)
Переведено до інших активів (Примітка 18)	(1 370)
31 грудня 2014 року	–
Переведено з основних засобів (Примітка 14)	1 560
Переведено з інших активів (Примітка 18)	371
Зменшення корисності	(350)
Продаж	(1 568)
31 грудня 2015 року	<u>13</u>

**12. Цінні папери, наявні для продажу**

Цінні папери, наявні для продажу, включають:

	<i>2015 р.</i>	<i>2014 р.</i>
Депозитні сертифікати Національного банку України	114 173	–
Корпоративні облигації	–	15 030
Векселі	–	11 032
Корпоративні акції	8 026	8 872
<b>Цінні папери, наявні для продажу</b>	<u>122 199</u>	<u>34 934</u>

Станом на 31 грудня 2015 року в портфелі ЦП наявних для продажу обліковувались акції на суму 4 298 тис. грн. та частки на суму 8 026 тис. грн. Протягом 2015 року відбулось повне погашення векселів та корпоративних облигацій в портфелі цінних паперів Банку.

Станом на 31 грудня 2015 року сума сформованих резервів від зменшення корисності цінних паперів, наявних для продажу, становила 4 298 тис. грн. (2014 р.: 22 870 тис. грн.)

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**13. Інвестиційна нерухомість**

	<b><i>Інвестиційна нерухомість</i></b>
<b>Вартість</b>	
31 грудня 2014 року	212 503
Капітальні інвестиції	2
Надходження з основних засобів (Примітка 14)	297
Надходження з інших активів (Примітка 18)	768
Вибуття (продаж)	(4 276)
31 грудня 2015 року	<u>209 294</u>
<b>Накопичена амортизація</b>	
31 грудня 2014 року	(20 024)
Нараховано за рік	(4 114)
Надходження з основних засобів (Примітка 14)	(105)
Зменшення корисності	(1 256)
Відновлення корисності	1 329
Вибуття (продаж)	1 611
31 грудня 2015 року	<u>(22 559)</u>
<b>Чиста балансова вартість на 31 грудня 2015 року</b>	<u><u>186 735</u></u>
	<b><i>Інвестиційна нерухомість</i></b>
<b>Вартість</b>	
31 грудня 2013 року	206 226
Капітальні інвестиції	4
Надходження з основних засобів (Примітка 14)	12 360
Переведення до фінансової оренди	(5 523)
Вибуття (продаж)	(564)
31 грудня 2014 року	<u>212 503</u>
<b>Накопичена амортизація</b>	
31 грудня 2013 року	(12 344)
Нараховано за рік	(4 121)
Надходження з основних засобів (Примітка 14)	(2 452)
Зменшення корисності	(1 529)
Переведення до фінансової оренди	16
Вибуття (продаж)	406
31 грудня 2014 року	<u>(20 024)</u>
<b>Чиста балансова вартість на 31 грудня 2014 року</b>	<u><u>192 479</u></u>

Відповідно до звіту незалежного оцінювача, справедлива вартість інвестиційної нерухомості станом на 31 грудня 2015 року становить 228 525 тис. грн. Відбулося зменшення корисності інвестиційної нерухомості за 2015 рік на суму 1 256 тис. грн., та відновлення корисності об'єктів в сумі 1 329 тис. грн. (2014 р.: 180 310 тис. грн., не оцінювалась інвестиційна нерухомість в східному регіоні (балансова вартість 4 291 тис. грн.)).



(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

## 14. Основні засоби

	<i>Будівлі</i>	<i>Комп'ютери та офісне обладнання</i>	<i>Транспортні засоби</i>	<i>Меблі та інвентар</i>	<i>Незавершене будівництво</i>	<i>Усього</i>
<b>Вартість</b>						
31 грудня 2014 року	141 244	55 088	16 724	60 370	24 378	297 804
Надходження	265	279	–	296	55	895
Вибуття/списання	–	(2 988)	–	(1 036)	(294)	(4 318)
Продаж	–	(49)	(1 676)	(655)	–	(2 380)
Переведено до інвестиційної нерухомості (Примітка 13)	(297)	–	–	–	–	(297)
Переведення до активів на продаж (Примітка 11)	–	–	–	–	(1 560)	(1 560)
Переведення до нематеріальних активів (Примітка 15)	–	–	–	–	(4)	(4)
Переведення до інших активів (Примітка 18)	–	–	–	–	(7)	(7)
31 грудня 2015 року	141 212	52 330	15 048	58 975	22 568	290 133
<b>Накопичена амортизація</b>						
31 грудня 2014 року	(35 551)	(47 306)	(14 348)	(53 397)		(150 602)
Нараховано за рік	(2 642)	(2 338)	(648)	(1 409)		(7 037)
Зменшення корисності	(11 769)	–	–	–		(11 769)
Відновлення корисності	3 213	–	–	–		3 213
Вибуття/списання	–	2 987	–	1 030		4 017
Продаж	–	47	1 648	639		2 334
Переведено до інвестиційної нерухомості (Примітка 13)	105	–	–	–		105
31 грудня 2015 року	(46 644)	(46 610)	(13 348)	(53 137)		(159 739)
<b>Залишкова вартість</b>						
31 грудня 2014 року	105 693	7 782	2 376	6 973	24 378	147 202
31 грудня 2015 року	94 568	5 720	1 700	5 838	22 568	130 394
	<i>Будівлі</i>	<i>Комп'ютери та офісне обладнання</i>	<i>Транспортні засоби</i>	<i>Меблі та інвентар</i>	<i>Незавершене будівництво</i>	<i>Усього</i>
<b>Вартість</b>						
31 грудня 2013 року	153 467	57 598	18 010	62 488	23 647	315 210
Надходження	71	132	–	178	925	1 306
Вибуття/списання	–	(2 640)	–	(1 616)	(128)	(4 384)
Продаж	–	(2)	(1 286)	(680)	–	(1 968)
Переведено до інвестиційної нерухомості (Примітка 13)	(12 294)	–	–	–	(66)	(12 360)
31 грудня 2014 року	141 244	55 088	16 724	60 370	24 378	297 804
<b>Накопичена амортизація</b>						
31 грудня 2013 року	(32 023)	(47 132)	(14 739)	(54 043)		(147 937)
Нараховано за рік	(2 755)	(2 806)	(877)	(1 616)		(8 054)
Зменшення корисності	(3 225)	–	–	–		(3 225)
Вибуття/списання	–	2 630	–	1 587		4 217
Продаж	–	2	1 268	675		1 945
Переведено до інвестиційної нерухомості (Примітка 13)	2 452	–	–	–		2 452
31 грудня 2014 року	(35 551)	(47 306)	(14 348)	(53 397)		(150 602)
<b>Залишкова вартість</b>						
31 грудня 2013 року	121 444	10 466	3 271	8 445	23 647	167 273
31 грудня 2014 року	105 693	7 782	2 376	6 973	24 378	147 202

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Вартість основних засобів, стосовно яких є передбачені законодавством обмеження щодо володіння, користування та розпорядження – 395 тис. грн. (Дарницьким районним судом м. Києва накладений арешт на квартиру №292 в будинку №43 по вул. А. Ахматової в м. Києві згідно ухвали №2-4059/06 від 09.08.2006р., балансова вартість – 395 тис. грн.). Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років банк не мав основних засобів, переданих у заставу.

Залишкова вартість виробничих основних засобів, що тимчасово не використовуються складає 14 943 тис. грн.:

Будівлі	13 393 тис. грн.
Комп'ютери та офісне обладнання	814 тис. грн.
Меблі та інвентар	736 тис. грн.

Основних засобів, вилучених з експлуатації на продаж на кінець 2015 року не має.

## 15. Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів був наступним:

	<i>Програмне забезпечення та ліцензії</i>
<b>Вартість</b>	
31 грудня 2014 року	21 351
Надходження (придбання)	599
Переведення з основних засобів (Примітка 14)	4
Вибуття (списання)	(493)
31 грудня 2015 року	<u>21 461</u>
<b>Накопичена амортизація</b>	
31 грудня 2014 року	(12 724)
Нараховано за рік	(1 964)
Вибуття (списання)	493
31 грудня 2015 року	<u>(14 195)</u>
<b>Залишкова вартість</b>	
31 грудня 2014 року	<u>8 627</u>
31 грудня 2015 року	<u><u>7 266</u></u>
	<i>Програмне забезпечення та ліцензії</i>
<b>Вартість</b>	
31 грудня 2013 року	22 220
Надходження (придбання)	632
Вибуття (списання)	(1 501)
31 грудня 2014 року	<u>21 351</u>
<b>Накопичена амортизація</b>	
31 грудня 2013 року	(12 530)
Нараховано за рік	(1 695)
Вибуття (списання)	1 501
31 грудня 2014 року	<u>(12 724)</u>
<b>Залишкова вартість</b>	
31 грудня 2013 року	<u>9 690</u>
31 грудня 2014 року	<u><u>8 627</u></u>

Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років Банк не мав нематеріальних активів, стосовно яких є обмеження права власності та переданих в заставу.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**16. Оподаткування**

Витрати з податку на прибуток включають:

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
Поточні витрати з податку на прибуток	13 780	8 179
Нарахування/(кредит) із відстроченого податку – виникнення та сторнування тимчасових різниць	<u>(9 176)</u>	<u>(2 363)</u>
<b>Витрати/(пільга) з податку на прибуток</b>	<b><u>4 604</u></b>	<b><u>5 816</u></b>

Ставка податку на прибуток для банків склала 18% на кінець 2015 року.

Суми відстрочених податків визначаються на основі ставок податку на прибуток, що будуть чинними в момент використання тимчасових різниць.

Ефективна ставка податку відрізняється від ставки, встановленої законом. Погодженість витрат по податку на прибуток з фактичними витратами базується на встановленій законодавством ставці, як подано нижче:

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
Прибуток до оподаткування	27 723	14 347
Нормативна ставка податку	18%	18%
Теоретичні витрати з податку на прибуток при застосуванні нормативної ставки	4 990	2 582
Коригування оподаткованого прибутку за минулі роки	(59)	-
Індексація основних засобів у податковому обліку	-	(2 735)
Ефект зміни бази оподаткування	(3 043)	3 791
Пільга за сплаченим податком на нерухомість	(1 753)	-
Дохід звільнений від оподаткування	(51)	(681)
Витрати, що не включаються до валових витрат	<u>4 520</u>	<u>2 859</u>
Витрати з податку на прибуток	<b><u>4 604</u></b>	<b><u>5 816</u></b>

Станом на 31 грудня відстрочені податкові активи і зобов'язання та їх рух за відповідні роки включають:

	<b>Виникнення та сторнування тимчасових різниць</b>			<b>Виникнення та сторнування тимчасових різниць</b>	
	<i>У звіті про прибуток и та збитки</i>	<i>У складі іншого сукупно го доходу</i>		<i>2014 р.</i>	<i>У звіті про прибутки та збитки</i>
<b>Податковий ефект тимчасових різниць, що не підлягають оподаткуванню</b>					
Резерв під знецінення кредитів	-	195	-	195	2 795
Нараховані витрати, інші зобов'язання	1 576	(3 53)	-	1 223	(1 038)
Основні засоби	308	3 505	-	3 813	(350)
Інші резерви	-	-	-	-	1 068
<b>Відстрочені податкові активи</b>	<b><u>1 884</u></b>	<b><u>3 347</u></b>	<b><u>-</u></b>	<b><u>5 231</u></b>	<b><u>2 475</u></b>
<b>Податковий ефект тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню</b>					
Нараховані процентні доходи, інші активи	(75)	-	-	(75)	75
Цінні папери	(4 856)	(984)	(786)	(6 626)	6 626
<b>Відстрочені податкові зобов'язання</b>	<b><u>(4 931)</u></b>	<b><u>(984)</u></b>	<b><u>(786)</u></b>	<b><u>(6 701)</u></b>	<b><u>6 701</u></b>
<b>Відстрочені податкові активи/зобов'язання</b>	<b><u>(3 047)</u></b>	<b><u>2363</u></b>	<b><u>(786)</u></b>	<b><u>(1 470)</u></b>	<b><u>9 176</u></b>

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**17. Інші види зменшення корисності та резерви**

Нижче представлено рух резерву під зменшення корисності інших активів:

	<i>Інші фінансові активи</i>	<i>Інші нефінансові активи</i>	<i>Усього</i>
31 грудня 2013 року	1 602	1 030	2 632
Сторнування, в т.ч. курсові різниці	(391)	(248)	(639)
Списання	(323)	(9)	(332)
31 грудня 2014 року	888	773	1 661
Сторнування, в т.ч. курсові різниці	806	20	826
Списання	(35)	(98)	(133)
31 грудня 2015 року	1659	695	2 354

Резерв під зменшення корисності активів вираховується з балансової вартості відповідних активів.

Курсові різниці у складі суми сторнування резерву під зменшення корисності та інших резервів за 2015 рік складають 769 тис. грн. (2014 р.: 31 тис. грн.)

**18. Інші активи та зобов'язання**

Інші активи включають:

	<i>2015 р.</i>	<i>2014 р.</i>
<b>Інші фінансові активи</b>		
Розрахунки з клієнтами	2 393	2 045
Нараховані доходи	678	768
	3 071	2 813
Резерв під зменшення корисності інших фінансових активів (Примітка 17)	(1 659)	(888)
<b>Інші не фінансові активи</b>		
Авансові платежі за активи та послуги	1 899	1 321
Матеріали	1 250	1 486
Витрати майбутніх періодів	813	1 244
Заставне майно, що перейшло у власність заставодержателя	276	2 043
Податки до відшкодування, крім податку на прибуток	35	80
Інше	261	3
	4 534	6 177
Резерв під зменшення корисності інших нефінансових активів (Примітка 17)	(695)	(773)
<b>Інші активи</b>	5 251	7 329

У рядку «Заставне майно, що перейшло у власність заставодержателя» наведена вартість земельної ділянки. Наразі Банк проводить роботу з пошуку покупця земельної ділянки.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Інші зобов'язання включають:

	2015 р.	2014 р.
<b>Інші фінансові зобов'язання</b>		
Дивіденди до сплати	4 656	4 656
Нараховані витрати	1 870	1 666
Кредиторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	8	9
	<u>6 534</u>	<u>6 331</u>
<b>Інші нефінансові зобов'язання</b>		
Кредиторська заборгованість зі сплати податків, крім податку на прибуток	6 457	4 283
Нарахування за невикористаними відпустками	6 246	6 332
Доходи майбутніх періодів	1 046	814
Інше	2 483	1 402
	<u>16 232</u>	<u>12 831</u>
<b>Інші зобов'язання</b>	<u>22 766</u>	<u>19 162</u>

**19. Кошти кредитних установ**

Кошти кредитних установ включають:

	2015 р.	2014 р.
Поточні рахунки	158 596	243 024
Гарантійні депозити	-	72
<b>Кошти кредитних установ</b>	<u>158 596</u>	<u>243 096</u>

**20. Кошти клієнтів**

Кошти клієнтів включають:

	2015 р.	2014 р.
Поточні рахунки	459 120	422 694
Строкові депозити	1 321 731	1 136 951
<b>Кошти клієнтів</b>	<u>1 780 851</u>	<u>1 559 645</u>
Кошти, утримувані в якості забезпечення за гарантіями (Примітка 23)	4	39

Станом на 31 грудня 2015 року кошти клієнтів у сумі 615 668 тис. грн. (35%) належали десяти найбільшим клієнтам – не пов'язаним з Банком особам (2014 р.: 459 650 тис. грн. (29%).

Після внесення змін до законодавства в 2015 році строкові депозити обліковуються за строками, встановленими договорами, повернення до закінчення строку дозволяється тільки якщо це передбачено умовами договору.

До статті «Строкові депозити» за 2014 рік включені депозити фізичних осіб на суму 866 068 тис. грн. Згідно з українським законодавством, Банк зобов'язаний виплатити такі депозити на вимогу вкладника. Якщо строковий депозит виплачується на вимогу вкладника до настання строку погашення, проценти сплачуються на основі процентної ставки за депозитами на вимогу, якщо у договорі не зазначена інша процентна ставка.

Станом на 31 грудня 2015 року в якості забезпечення за кредитними операціями утримувалися депозити фізичних осіб на суму 1 737 тис. грн. (2014 р.: 26 341 тис. грн.) та депозити юридичних осіб на суму 9 102 тис. грн. (2014 р.: 9 517 тис. грн.). Заборгованість юридичних та фізичних осіб за кредитами, наданими під зазначені депозити, разом із нарахованими відсотками складала 10 176 тис. грн. (2014 р.: 23 648 тис. грн.).

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Кошти клієнтів включають рахунки таких категорій клієнтів:

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
Фізичні особи	1 180 540	1 040 108
Приватні компанії	583 470	479 110
Працівники Банку	16 841	40 427
<b>Кошти клієнтів</b>	<u>1 780 851</u>	<u>1 559 645</u>

Аналіз рахунків клієнтів за галуззю економіки є таким:

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
Фізичні особи	1 197 381	1 080 535
Фінансові послуги	350 341	234 700
Промислове виробництво	56 508	47 272
Торгівля	46 640	53 039
Будівництво і управління нерухомістю	31 956	77 435
Послуги	29 666	19 967
Сільське господарство та харчова промисловість	15 187	7 452
Енергетична промисловість	8 604	5 979
Видобувна галузь	6 288	1 404
Транспорт	5 207	9 092
Інше	33 073	22 770
<b>Кошти клієнтів</b>	<u>1 780 851</u>	<u>1 559 645</u>

## 21. Інші залучені кошти

До складу інших залучених коштів належать:

- кредити, отримані від Державної Іпотечної Установи, балансова вартість яких на 31 грудня 2015 року складала 4 343 тис. грн. (2014 р.: 5 334 тис. грн.). Ці кредити були отримані за відступлення права вимоги за іпотечними кредитами фізичних осіб під ставку 9.9-15.3% річних на строк до 2016-2045 року із зобов'язанням зворотного викупу;
- короткостроковий кредит, отриманий від міжнародної організації, балансова вартість якого на 31 грудня 2015 складала 22 801 тис. грн. еквівалент (2014 р.: нуль грн.). Кредит було залучено під ставку 9.8% річних з погашенням у квітні 2016 року.

## 22. Власний капітал

Рух випущених і повністю сплачених акцій Банку був таким:

	<u>Кількість простих акцій</u>	<u>Номінальна вартість</u>	<u>Коригування на інфляцію</u>	<u>Усього</u>
31 грудня 2013 року	184 741 050	607 798	11 219	619 017
31 грудня 2014 року	184 741 050	607 798	–	607 798
31 грудня 2015 року	184 741 050	607 798	–	607 798

Станом на 31 грудня 2015 року кількість випущених простих акцій складає 184 741 050 штук (2014 р.: 184 741 050 штук) з номінальною вартістю однієї акції 3,29 грн. Станом на 31 грудня 2015 року усі дозволені до випуску акції були випущені і повністю сплачені та мають рівні права голосу. Протягом 2015 та 2014 років Банк не оголошував та не сплачував дивіденди.

### Резерв переоцінки

Даний резерв відображує зміни справедливої вартості інвестицій, наявних для продажу.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

#### Додатковий сплачений капітал

Додатковий сплачений капітал Банку включає в себе суму емісійних різниць, що виникли під час об'єднання з АКБ «МТ-Банк» у 2005 році.

#### Резервні та інші фонди

У відповідності до Закону України «Про банки та банківську діяльність» банки зобов'язані формувати резервний фонд на покриття непередбачених збитків по всіх статтях активів та позабалансових зобов'язаннях. Розмір відрахувань до резервного фонду має бути не менше 5% від прибутку банку до досягнення ними 25% розміру регулятивного капіталу банку, розрахованого у відповідності до вимог НБУ.

## 23. Договірні та умовні зобов'язання

### Юридичні аспекти

У ході звичайного ведення операцій Банк виступає стороною різних судових процесів та спорів. Керівництво вважає, що кінцеве зобов'язання, що випливає з таких позовів та претензій не буде мати суттєвий негативний вплив на фінансовий стан або результати майбутніх операцій Банку.

### Оподаткування

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, включаючи правила валютного та митного контролю, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто нечіткі, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і центральних органів влади, а також інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень законодавства не поодинокі. Керівництво вважає, що його тлумачення положень законодавства, які регулюють діяльність Банку, є правильним, і діяльність Банку здійснюється в повній відповідності до законодавства, яке регулює його діяльність, і що Банк нарахував та сплатив усі належні податки та збори.

У той же час, існує ризик того, що операції і правильність тлумачень, які не були піддані сумніву контролюючими органами в минулому, будуть поставлені під сумнів у майбутньому.

Станом на 31 грудня 2015 року керівництво Банку вважає, що воно дотримується концепції тлумачення відповідного законодавства, і позиція Банку стосовно податкових та валютних питань буде підтримана.

#### Зобов'язання кредитного характеру

Станом на 31 грудня договірні та умовні фінансові зобов'язання Банку включали:

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
<b>Зобов'язання Банку з кредитування</b>		
Аваль векселів	6 630	6 489
Гарантії	4	10 191
<b>Всього</b>	<u>6 634</u>	<u>16 680</u>
<b>Зобов'язання з операційної оренди</b>		
Не пізніше 1 року	3 880	4 813
Пізніше 1 року але не пізніше 5 років	4 806	6 274
Пізніше 5 років	644	1 550
<b>Всього</b>	<u>9 330</u>	<u>12 637</u>
<b>Договірні та умовні зобов'язання (до вирахування застави)</b>	<u>15 964</u>	<u>29 317</u>
Мінус – грошові копії в заставі під акредитиви і гарантії (Примітка 20)	(4)	(39)
<b>Договірні та умовні зобов'язання</b>	<u>15 960</u>	<u>29 278</u>

Банк вимагає забезпечення для підтримки кредитних фінансових інструментів, коли це вважається потрібним. Забезпечення можуть включати депозити, які утримуються Банком, цінні папери урядів та основних міжнародних організацій та інші активи.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**24. Чисті комісійні доходи**

Чисті комісійні доходи включають:

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
Розрахунково-касове обслуговування	28 507	23 505
Комісії за операціями на валютному ринку та ринку банківських металів для клієнтів	3 115	14 084
Позабалансові операції	739	157
Комісії за обслуговування кредитів	229	5 676
Інші комісії	20	163
<b>Комісійні доходи</b>	<u>32 610</u>	<u>43 585</u>
Операції з міжнародними платіжними системами	(7 991)	(4 774)
Розрахунково-касове обслуговування	(4 290)	(4 524)
Інші комісії	(222)	(340)
<b>Комісійні витрати</b>	<u>(12 503)</u>	<u>(9 638)</u>
<b>Чисті комісійні доходи</b>	<u>20 107</u>	<u>33 947</u>

**25. Інші доходи**

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
Операційна оренда	8 744	8 341
Відновлення корисності об'єктів нерухомості	4 543	-
Оренда сейфів	1 308	973
Прибуток від продажу основних засобів	1 295	1 297
Позитивний результат від вибуття інвестиційної нерухомості	800	-
Повернення раніше списаної безнадійної заборгованості за кредитами	727	3 165
Перерахунок відсотків при достроковому розірванні депозитного договору	323	2 045
Штрафи отримані	114	1 064
Різниця між балансовою вартістю та сумою отриманої компенсації при припиненні визнання фінансового активу	-	68 000
Інше	1 645	863
<b>Усього інші доходи</b>	<u>19 499</u>	<u>85 748</u>

**26. Витрати на персонал та інші адміністративні та операційні витрати**

Заробітна плата та інші виплати працівникам, а також інші адміністративні та операційні витрати включають:

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
Заробітна плата та інші виплати працівникам	52 946	52 300
Витрати на соціальне страхування	17 137	17 178
<b>Витрати на персонал</b>	<u>70 083</u>	<u>69 478</u>
Юридичні, страхові та консультаційні послуги	17 909	8 145
Витрати на ремонт та обслуговування	13 652	10 566
Зменшення корисності основних засобів - будівель	13 025	4 738
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	11 135	8 026
Оренда та утримання приміщень	10 510	10 000
Офісні витрати	6 258	6 190
Операційні податки	5 287	5 335
Охорона	4 797	5 165
Обробка даних	4 170	3 822
Витрати на відрядження і супутні витрати	3 055	3 133
Послуги зв'язку	2 758	3 008
Благодійна діяльність	869	904
Витрати на маркетинг та рекламу	736	778
Інше	4 368	1 663
<b>Інші адміністративні та операційні витрати</b>	<u>98 529</u>	<u>71 473</u>



(В тисячах зривень, якщо не зазначено інше)

## 27. Чистий прибуток на одну акцію

Чистий прибуток на одну просту акцію складає:

	2015 р.	2014 р.
Прибуток, що належить власникам простих акцій банку	23 119	8 531
Середньорічна кількість простих акцій в обігу (шт.)	184 741 050	184 741 050
Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,13	0,05

## 28. Управління фінансовими ризиками

### Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю, з урахуванням лімітів та інших засобів контролю. Процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник у Банку несе відповідальність за вплив ризиків, пов'язаних з його службовими обов'язками. Банк наражається на кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банку також притаманні операційні ризики.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризиків, такі як зміни в операційному середовищі, технологіях та галузі. Банк контролює такі ризики в процесі стратегічного планування.

### Структура управління ризиками

Остаточну відповідальність за виявлення і контроль ризиків несе Правління. При цьому Банк має окремі незалежні органи, що відповідають за управління ризиками та їх відстеження.

### Правління

Правління відповідає за загальний підхід до управління ризиками і затвердження стратегії та принципів управління ризиками.

*Комітети, пов'язані з управлінням ризиками (Комітет управління активами та пасивами, Кредитно-інвестиційний комітет, Технологічний комітет, Комітет СУІБ)*

Комітет управління активами та пасивами несе загальну відповідальність за розробку стратегії управління кредитними ризиками та впровадження принципів, структури, політики та лімітів стосовно ризику ліквідності та процентним ризиком, Кредитно-інвестиційний комітет – кредитним ризиком, Технологічний комітет – операційним ризиком, Комітет СУІБ – ризиком інформаційної безпеки. Комітети в межах своєї відповідальності відповідають за основні питання, пов'язані з ризиками, керують і контролюють процес прийняття рішень щодо ризиків, а також несуть відповідальність за виконання процедур, що стосуються управління ризиками, з метою забезпечення незалежного процесу контролю.

### Підрозділ з питань управління ризиками

Підрозділ з питань управління ризиками відповідає за впровадження та здійснення процедур, пов'язаних із управлінням ризиками для забезпечення незалежного процесу контролю. Підрозділ також відповідає за контроль дотримання принципів, політики управління ризиками та лімітів ризику Банку. Цей підрозділ також забезпечує збір повної інформації в системі оцінки ризику та звітності про ризики.

### Казначейство

Казначейство відповідає за управління короткостроковими активами та зобов'язаннями Банку. Казначейство також в першу чергу відповідає за ризики фінансування та ліквідності Банку.

### Служба внутрішнього аудиту

Процеси управління ризиками в Банку щорічно перевіряються службою внутрішнього аудиту, яка перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Банком цих процедур. Служба внутрішнього аудиту обговорює результати всіх перевірок з керівництвом і доповідає Спостережній Раді про встановлені факти та рекомендації.

(В тисячах зривень, якщо не зазначено інше)

#### *Система оцінки ризиків та передачі інформації про ризики*

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть в ході звичайної операційної діяльності, так і непередбачувані збитки, що є оцінкою найбільших фактичних збитків на основі статистичних моделей. У моделях використовуються значення ймовірностей, отримані з минулого досвіду і скориговані з урахуванням економічного середовища. Банк також моделює найгірші сценарії, які можуть виникнути в екстремальних ситуаціях, які навряд чи відбулися.

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі лімітів, встановлених Банком. Ці ліміти відображають бізнес-стратегію та ринкове середовище Банку, а також рівень ризику, що Банк готовий прийняти, причому додаткова увага надається певним галузям. Крім цього, Банк контролює та оцінює свою загальну здатність нести ризики стосовно сукупної позиції за всіма видами ризиків та операцій.

Інформація, отримана за всіма видами діяльності, вивчається та обробляється з метою аналізу, контролю та виявлення ризиків на ранніх етапах. Ця інформація подається на розгляд Правлінню та керівникам відповідних підрозділів. Такий звіт включає сукупний кредитний ризик, прогнози кредитного ризику, винятки стосовно лімітів ризику, суми під ризиком, коефіцієнти ліквідності та зміни у профілі ризику. Щомісяця складаються детальні звіти стосовно ризиків, пов'язаних з певними галузями економіки та клієнтами. Щомісяця старший управлінський персонал оцінює достатність резерву від зменшення корисності кредитних операцій Банку.

#### *Зниження ризику*

У рамках управління ризиками Банк використовує похідні і інші інструменти для управління позиціями, що виникають унаслідок змін в процентних ставках, обмінних курсах, а також позицій по прогнозованих операціях.

Банк активно використовує заставу для зниження своїх кредитних ризиків (більш детальна інформація наведена нижче).

#### *Надмірна концентрація ризиків*

Концентрація виникає у випадку, коли декілька контрагентів здійснюють аналогічну господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють їх здатність виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу змін в економічних, політичних або інших умовах. Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Банку до змін, що мають вплив на конкретну галузь чи географічний регіон.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків, внутрішні політика і процедури Банку включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфелю. Весь процес управління кредитами здійснюється за встановленою кредитною політикою.

### **Кредитний ризик**

Кредитний ризик – це ризик понесення Банком збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань клієнтами або контрагентами. Банк здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику, який він готовий взяти на себе, стосовно окремих контрагентів і географічної та галузевої концентрації, а також шляхом контролю ризиків, пов'язаних з такими лімітами.

Банк запровадив процес перевірки якості кредитів для забезпечення завчасного виявлення можливих змін кредитоспроможності контрагентів, включаючи регулярний перегляд забезпечення. Ліміти за контрагентами визначаються з використанням системи класифікації кредитного ризику, що присвоює кожному контрагенту кредитний рейтинг. Рейтинги підлягають регулярному перегляду. Процедура перевірки кредитної якості дозволяє Банку оцінювати розмір потенційних збитків за ризиками, на які він наражається, та вживати відповідних заходів.

Банк здійснює моніторинг впливу кредитного ризику у відношенні цінних паперів, угоди зі зв'язаними сторонами та угоди з головними контрагентами на щоденній основі.

#### *Похідні фінансові інструменти*

Кредитний ризик, пов'язаний із похідними фінансовими інструментами, є обмеженим їх справедливою вартістю, визнаною у звіті про фінансовий стан.

(В тисячах зривень, якщо не зазначено інше)

*Ризики за зобов'язаннями з кредитування*

Банк надає своїм клієнтам гарантії, за якими Банк повинен здійснювати платежі від імені цих клієнтів. Суми таких платежів стягуються з клієнтів на умовах акредиту. Зазначені гарантії наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і принципів контролю.

Балансова вартість статей звіту про фінансовий стан, включаючи похідні інструменти, без урахування ефекту зниження ризику шляхом укладання генеральних угод про взаємозалік та договорів застави, найбільш точно відображає максимальний розмір кредитного ризику по даних статтях.

По фінансових інструментах, що відображені за справедливою вартістю, їх балансова вартість являє собою поточний розмір кредитного ризику, але не максимальний розмір ризику, який може виникнути в майбутньому в результаті змін у вартості.

Більш детальна інформація про максимальний кредитний ризик по кожному класу фінансових інструментів наведена в окремих примітках. Вплив застави та інших методів зниження ризику наведено в Примітці 10.

*Кредитна якість за категоріями фінансових активів*

Кредитна якість фінансових активів контролюється Банком шляхом встановлення внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. У наведеній нижче таблиці відображено аналіз кредитної якості в розрізі категорій активів за статтями звіту про фінансовий стан, пов'язаними з кредитуванням, на основі системи кредитних рейтингів Банку.

У нижчезазначеній таблиці кредити, що мають високий рейтинг, це кредити з низьким рівнем ризику, ймовірність погіршення якості яких є незначною та, які передбачають добрі результати фінансової діяльності позичальника та надійне забезпечення. Інші позичальники з добрим фінансовим станом та добрим обслуговуванням боргу включаються до рейтингу стандартний. Рейтинг нижче стандартного включає в себе кредити, що нижчі за стандартний рейтинг, але не такі, корисність яких зменшилась індивідуально.

31 грудня 2015 року	<i>Не прострочені і не знецінені індивідуально</i>					<i>Прострочені або знецінені індивідуально</i>	<i>Усього</i>
	<i>При-мітки</i>	<i>Високий рейтинг</i>	<i>Стандартний рейтинг</i>	<i>Нижче стандартного рейтингу</i>			
Грошові кошти та їх еквіваленти, крім грошових коштів в касі	7	323 983	-	-	-	-	323 983
Кошти в кредитних установах	8	27 401	-	-	-	-	27 401
Кредити клієнтам	10						
Кредити юридичним особам		72 288	3 816	-	1 943 113		2 019 217
Споживчі кредити		5 199	30	-	17 950		23 179
Іпотечне кредитування		1 866	2 218	-	67 071		71 155
		79 353	6 064	-	2 028 134		2 113 551
Цінні папери, наявні для продажу	12	122 179	-	-	4 318		126 497
<b>Усього</b>		<b>552 916</b>	<b>6 064</b>	<b>-</b>	<b>2 032 452</b>		<b>2 591 432</b>

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

31 грудня 2014 року	Не прострочені і не знецінені індивідуально					Усього
	При- мітки	Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Нижче стандартного рейтингу	Прострочені або знецінені індивідуально	
Грошові кошти та їх еквіваленти, крім грошових коштів в касі	7	427 604	–	–	–	427 604
Кошти в кредитних установах	8	19 051	–	–	–	19 051
Кредити клієнтам	10					
Кредити юридичним особам		43 559	174 738	170 510	1 442 542	1 831 349
Споживчі кредити		5 405	103	–	17 572	23 080
Іпотечне кредитування		12 383	8 744	555	29 843	51 525
		61 347	183 585	171 065	1 489 957	1 905 954
Цінні папери, наявні для продажу	12	23 882	–	32 549	1 373	57 804
<b>Усього</b>		<b>531 884</b>	<b>183 585</b>	<b>203 614</b>	<b>1 491 330</b>	<b>2 410 413</b>

Аналіз прострочених кредитів за строками погашення наведений нижче. Більшість прострочених кредитів не вважаються такими, що їх корисність зменшилась.

Політика Банку передбачає ведення чітких та послідовних кредитних рейтингів за кредитним портфелем, що забезпечує цілеспрямоване управління відповідними ризиками та порівняння кредитних ризиків за всіма напрямками господарської діяльності, географічними регіонами та видами продуктів. Система рейтингів підтримується різними фінансовими аналітиками з урахуванням обробленої ринкової інформації для встановлення визначальних факторів оцінки, пов'язаного з контрагентами ризику. Всі внутрішні рейтинги ризиків формуються спеціально для різних категорій і створюються згідно з рейтинговою політикою Банку. Відповідні рейтинги ризиків регулярно аналізуються.

*Аналіз прострочених та не знецінених індивідуально кредитів за строками, що минули з дати затримання платежу в розрізі категорій фінансових активів*

31 грудня 2015 року	До 30 днів	Від 31 до 60 днів	Від 61 до 90 днів	Понад 90 днів	Усього
Кредити юридичним особам	–	–	–	–	–
Споживчі кредити фізичним особам	89	36	–	1 241	1 366
Іпотечні кредити фізичним особам	40	109	–	152	301
<b>Усього</b>	<b>129</b>	<b>145</b>	<b>–</b>	<b>1 393</b>	<b>1 667</b>

31 грудня 2014 року	До 30 днів	Від 31 до 60 днів	Від 61 до 90 днів	Понад 90 днів	Усього
Кредити юридичним особам	379	–	–	11	390
Споживчі кредити фізичним особам	150	51	28	2 635	2 864
Іпотечні кредити фізичним особам	1 879	1 875	87	13 417	17 258
<b>Усього</b>	<b>2 408</b>	<b>1 926</b>	<b>115</b>	<b>16 063</b>	<b>20 512</b>

*Аналіз зменшення корисності*

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають визначення того, чи прострочені виплати основної суми заборгованості або процентів за кредитом більш ніж на 90 днів, чи відомо про будь-які труднощі з огляду на грошові потоки контрагентів, зниження кредитного рейтингу або порушення первісних умов відповідного договору. Банк здійснює аналіз зменшення корисності на двох рівнях: створення резервів, що оцінюються на індивідуальній основі, та резервів, що оцінюються на сукупній основі.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

*Резерв під зменшення корисності кредитів на індивідуальній основі*

Банк визначає суму резерву під зменшення корисності окремо за кожним суттєвим кредитом в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають можливість реалізації бізнес-плану контрагента, його здатність покращити результати діяльності в разі виникнення фінансових труднощів, грошові надходження в разі оголошення банкрутом, наявність іншої фінансової підтримки та можлива вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків. Збитки від зменшення корисності оцінюються на кожну звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більшої уваги.

*Резерв під зменшення корисності кредитів на сукупній основі*

Банк визначає суму резерву під зменшення корисності несуттєвих кредитів, наданих клієнтам (включаючи іпотечні кредити та незабезпечені споживчі кредити), а також окремих суттєвих кредитів, стосовно яких ще немає об'єктивних ознак зменшення корисності, на сукупній основі. Банк аналізує резерви під зменшення корисності на кожну звітну дату, при цьому кожний кредитний портфель перевіряється окремо.

У ході аналізу резерву на зменшення корисності кредитів на сукупній основі Банк враховує зменшення корисності, що може мати місце у портфелі, навіть якщо немає об'єктивних ознак зменшення корисності окремих кредитів. Збитки від зменшення корисності визначаються з урахуванням такої інформації: збитки у портфелі в попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від зменшення корисності та моментом визначення зменшення корисності як такого, що потребує створення резерву в ході аналізу зменшення корисності окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі зменшення корисності. Керівництво Банку відповідає за прийняття рішення щодо тривалості такого періоду, що не повинна перевищувати один рік. Потім резерв під зменшення корисності перевіряється керівним персоналом, відповідальним за кредитні операції, для забезпечення дотримання загальної політики Банку.

Аналіз фінансових гарантій та акредитивів і створення відповідних резервів здійснюється так само, як і аналіз кредитів.

Географічна концентрація монетарних активів та зобов'язань Банку представлена нижче:

	2015 р.			Усього
	Україна	Країни-члени ОЕСР	Країни США та інші країни	
<b>Активи</b>				
Грошові кошти та їх еквіваленти	327 683	56 948	4 047	388 678
Кошти в кредитних установах	4 601	22 800	–	27 401
Кредити клієнтам	1 956 365	–	–	1 956 365
Цінні папери, наявні для продажу	122 199	–	–	122 199
Інші фінансові активи	1 412	–	–	1 412
	<b>2 412 260</b>	<b>79 748</b>	<b>4 047</b>	<b>2 496 055</b>
<b>Зобов'язання</b>				
Похідні фінансові зобов'язання	125	–	–	125
Кошти кредитних установ	158 596	–	–	158 596
Кошти клієнтів	1 755 268	2 556	23 027	1 780 851
Інші залучені кошти	4 344	–	22 800	27 144
Інші фінансові зобов'язання	5 488	323	723	6 534
	<b>1 923 821</b>	<b>2 879</b>	<b>46 550</b>	<b>1 973 250</b>
<b>Чисті активи</b>	<b>488 439</b>	<b>76 869</b>	<b>(42 503)</b>	<b>522 805</b>

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	2014 р.			Усього
	Україна	Країни-члени ОЕСР	Країни США та інші країни	
<b>Активи</b>				
Грошові кошти та їх еквіваленти	444 558	50 898	2 384	497 840
Кошти в кредитних установах	3 283	15 768	–	19 051
Кредити клієнтам	1 718 854	–	–	1 718 854
Цінні папери, наявні для продажу	34 934	–	–	34 934
Похідні фінансові активи	10 928	–	–	10 928
Інші фінансові активи	1 925	–	–	1 925
	<b>2 214 482</b>	<b>66 666</b>	<b>2 384</b>	<b>2 283 532</b>
<b>Зобов'язання</b>				
Похідні фінансові зобов'язання	129	–	–	129
Кошти кредитних установ	243 096	–	–	243 096
Кошти клієнтів	1 542 747	875	16 023	1 559 645
Інші залучені кошти	5 334	–	–	5 334
Інші фінансові зобов'язання	5 615	113	603	6 331
	<b>1 796 921</b>	<b>988</b>	<b>16 626</b>	<b>1 814 535</b>
<b>Чисті активи</b>	<b>417 561</b>	<b>65 678</b>	<b>(14 242)</b>	<b>468 997</b>

Географічний ризик пов'язаний з концентрацією активів та зобов'язань Банку в одному географічному регіоні через ризик можливих збитків у разі невиконання іноземними контрагентами зобов'язань. Географічний ризик не чинить суттєвий вплив на діяльність Банку, оскільки основні клієнти та контрагенти Банку є резидентами України - 97% клієнтів, як за активними, так й пасивними операціями. Операції Банку з нерезидентами мають мінімальні обсяги та в основному представлені розміщенням Банком коштів на коррахунках в банках-нерезидентах для виконання валютних переказів клієнтів. Для остаточної мінімізації географічного ризику Банк проводить основні розрахунки через коррахунки першокласних комерційних банків країн-членів ОЕСР (Deutsche Bank Trust Company Americas, Deutsche Bank AG, Commerzbank AG, тощо).

Концентрація географічного ризику визначається Банком на підставі даних географічного розташування держав реєстрації клієнтів та контрагентів Банку. Готівкові грошові кошти та основні засоби класифікуються у відповідності до країни їх фізичного знаходження.

#### Ризик ліквідності та управління джерелами фінансування

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов'язання на дату їх погашення в ході звичайної господарської діяльності та в непередбачених умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управління активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснення щоденного моніторингу майбутніх грошових потоків і ліквідності. Це включає оцінку очікуваних грошових потоків та наявність застави з високим рейтингом, яка за необхідності може бути використана для забезпечення додаткового фінансування.

Банк утримує портфель різних високоліквідних активів, що можуть бути легко реалізовані в разі непередбаченого припинення грошових потоків. Банк також має угоди про кредитні лінії, які він може використовувати з огляду на потреби ліквідності.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Банк оцінює ліквідність та управляє нею на основі певних нормативів ліквідності, встановлених НБУ. Станом на 31 грудня зазначені нормативи були такими:

	2015 р., %	2014 р., %
Н4 «Норматив миттєвої ліквідності» (сума коштів у касі та на кореспондентських рахунках / зобов'язання, що погашаються на вимогу) (мінімальний рівень, який вимагається НБУ – 20%)	78,50	63,72
Н5 «Норматив поточної ліквідності» (активи з кінцевим строком погашення до 31 дня / зобов'язання з кінцевим строком погашення до 31 дня) (мінімальний рівень, який вимагається НБУ – 40%)	55,59	55,78
Н6 «Норматив короткострокової ліквідності» (певні активи з кінцевим строком погашення до 1 року / зобов'язання з кінцевим строком погашення до 1 року, включаючи позабалансові зобов'язання) (мінімальний рівень, який вимагається НБУ – 60%)	109,60	64,02

Аналіз фінансових зобов'язань за строками до дати погашення

У наведеній нижче таблиці відображено види і строки погашення фінансових зобов'язань Банку станом на 31 грудня на основі договірних недисконтованих зобов'язань з виплати коштів. Виплати, що мають бути зроблені на вимогу про погашення, вважаються такими, що підлягають виплаті негайно. Банк очікує, що багато клієнтів не вимагатимуть виплат на дату, яку зазначено у таблиці, тому таблиця не відображає очікувані грошові потоки, розраховані на базі історичної інформації про вимогу поточних і строкових коштів клієнтами.

<b>Фінансові зобов'язання</b>		<b>Від 3 до 12</b>	<b>Від 1 до 5</b>	<b>Понад</b>	
<b>Станом на 31 грудня 2015 року</b>	<b>До 3 місяців</b>	<b>місяців</b>	<b>років</b>	<b>5 років</b>	<b>Усього</b>
Кошти кредитних установ	158 596	–	–	–	158 596
Похідні фінансові зобов'язання	125	–	–	–	125
Кошти клієнтів	1 527 576	281 135	10 654	74	1 819 440
Інші залучені кошти	121	23 081	1 332	12 195	36 729
Інші зобов'язання	6 483	51	–	–	6 534
<b>Усього недисконтовані фінансові зобов'язання</b>	<b>1 692 901</b>	<b>304 267</b>	<b>11 986</b>	<b>12 269</b>	<b>2 021 424</b>

<b>Фінансові зобов'язання</b>		<b>Від 3 до 12</b>	<b>Від 1 до 5</b>	<b>Понад</b>	
<b>Станом на 31 грудня 2014 року</b>	<b>До 3 місяців</b>	<b>місяців</b>	<b>років</b>	<b>5 років</b>	<b>Усього</b>
Кошти кредитних установ	243 024	72	–	–	243 096
Похідні фінансові зобов'язання	129	–	–	–	129
Кошти клієнтів	1 357 928	220 216	2 654	78	1 580 876
Інші залучені кошти	160	390	1 690	13 897	16 137
Інші зобов'язання	6 322	9	–	–	6 331
<b>Усього недисконтовані фінансові зобов'язання</b>	<b>1 607 563</b>	<b>220 687</b>	<b>4 344</b>	<b>13 975</b>	<b>1 846 569</b>

Спроможність Банку погашати свої зобов'язання залежить від спроможності реалізувати еквівалентну суму активів за однаковий період часу.

У наведеній нижче таблиці відображено строки погашення договірних та умовних фінансових зобов'язань Банку, що передбачені відповідними договорами.

	<b>До 3 місяців</b>	<b>Від 3 до 12 місяців</b>	<b>Усього</b>
2014 р.	10 119	6 561	16 680
2015 р.	4	6 630	6 634

Враховуючи попередню статистику Банк очікує, що йому не доведеться виконати всі потенційні зобов'язання до закінчення строку дії відповідних угод.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

### Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик зміни справедливої вартості майбутніх грошових потоків за фінансовими інструментами внаслідок коливання ринкових перемінних, таких як процентні ставки, обмінні курси валют та ціни дольових інструментів. Управління ринковим ризиком здійснюється на основі аналізу чутливості. Банк не має значної концентрації ринкового ризику, окрім концентрації іноземних валют.

#### Процентний ризик

Ризик зміни процентної ставки – ризик зміни чистого процентного доходу для фінансовий активів та зобов'язань Банку с плаваючою ставкою. Станом на 31 грудня 2015 року в Банку не обліковувалися інструменти з плаваючою процентною ставкою.

КУАП здійснює моніторинг ринку для визначення ризику процентної ставки та впливає на нього шляхом зміни процентних ставок та строків погашення для різних продуктів Банку. Відділ банківських ризиків та КУАП контролюють встановлені Банком процентні ставки, розрив ліквідності а також чутливість до зміни процентної ставки та відповідний вплив цих факторів на прибутковість Банку.

#### Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик, пов'язаний із впливом коливання обмінних курсів на вартість фінансових інструментів. Правління Банку встановлює ліміти щодо рівня ризику за позиціями в іноземній валюті згідно з вимогами НБУ. Моніторинг позицій здійснюється на щоденній основі.

У таблиці вказані валюти, в яких Банк має істотні позиції станом на 31 грудня. Аналіз полягає у визначенні впливу можливих змін в обмінних курсах іноземних валют до гривні, при незмінному значенні всіх інших змінних, на звіт про прибутки та збитки Банку. Вплив на капітал не відрізняється від впливу на звіт про прибутки та збитки. Наведене у таблиці від'ємне значення відображає потенційне чисте зменшення у звіті про прибутки та збитки чи капіталі, а позитивні значення відображають потенційне чисте збільшення.

<i>Валюта</i>	<i>Збільшення валютного курсу, %, 2015 р.</i>	<i>Вплив на прибуток до оподаткування 2015 р.</i>	<i>Зменшення валютного курсу, %,  2015 р.</i>	<i>Вплив на прибуток до оподаткування 2015 р.</i>
ХАУ	+50,00	39 325	-50,00	(39 325)
Долар США	+50,00	2 179	-50,00	(2 179)
Євро	+50,00	366	-50,00	(366)

<i>Валюта</i>	<i>Збільшення валютного курсу, %, 2014 р.</i>	<i>Вплив на прибуток до оподаткування 2014 р.</i>	<i>Зменшення валютного курсу, %,  2014 р.</i>	<i>Вплив на прибуток до оподаткування 2014 р.</i>
Російський рубль	+30,00	99	-30,00	(99)
Долар США	+30,00	(8 126)	-30,00	8 126
Євро	+30,00	(5 974)	-30,00	5 974



(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

## Операційний ризик

Операційний ризик – це ризик втрати внаслідок відмови системи, помилки персоналу, шахрайства чи зовнішніх подій. У разі збоїв в системі внутрішнього контролю, операційний ризик може спричинити шкоду репутації, мати правові чи законодавчо-нормативні наслідки або призвести до фінансових збитків. Банк не може розраховувати на усунення всіх операційних ризиків, але може управляти цими ризиками шляхом застосування системи керуючих елементів, а також моніторингу потенційних ризиків та відповідного реагування на них. Система контролю передбачає ефективний розподіл обов'язків, доступу, повноважень та процедур звірки, навчання персоналу, а також процедур здійснення оцінок, включаючи проведення внутрішнього аудиту.

## 29. Справедлива вартість фінансових інструментів

### *Процедури оцінки справедливої вартості*

Правління Банку шляхом затвердження відповідних внутрішніх положень визначає політику та процедури переоцінки як для періодичної переоцінки справедливої вартості, як у випадку цінних паперів, наявних для продажу, та похідних фінансових інструментів, що не котируються, інвестиційної нерухомості та будівель, а також активів, утримуваних для продажу.

Для виявлення ознак знецінення наприкінці кожного року на підставі наказу керівника Банку незалежним оцінювачем здійснюється оцінка інвестиційної нерухомості та основних засобів (будівель). У разі намірів продажу нерухомості проводиться одноразова незалежна оцінка майна, на підставі якої щодо такого продажу приймається рішення Правлінням Банку за погодженням зі Спостережною Радою Банку. У число критеріїв, які визначають вибір оцінювача, входять знання ринку, репутація, незалежність та дотримання професійних стандартів.

На кожен звітну дату департамент, який проводить операції з цінними паперами, проводить розрахунок справедливої вартості цінних паперів, наявних для продажу, та похідних фінансових інструментів, що не котируються. Цей розрахунок затверджується Кредитно-інвестиційним комітетом Банку. Для розрахунку справедливої вартості використовуються котирування або моделі, які включають дані, що спостерігаються на ринках.

### *Ієрархія джерел справедливої вартості*

З метою розкриття інформації про справедливую вартість Банк визначив класи активів і зобов'язань на підставі природи, характеристик і ризиків по активу або зобов'язанню, а також рівень ієрархії джерел справедливої вартості.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

За станом на 31 грудня 2015р.	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			Всього
		Котирувань на активних ринках (Рівень 1)	Значних спостережуваних вхідних даних (Рівень 2)	Неспостере- жуваних вхідних даних (Рівень 3)	
<b>Активи, що оцінюються за справедливою вартістю</b>					
Цінні папери, наявні для продажу:					
Боргові цінні папери, емітовані НБУ	31.12.2015	114 173			114 173
Векселя	31.12.2015	-		-	
Корпоративні акції	31.12.2015	-	-	8 026	8 026
		<u>114 173</u>		<u>8 026</u>	<u>122 199</u>
<b>Активи, справедлива вартість яких розкривається</b>					
Грошові кошти та їх еквіваленти	31.12.2015	64 695	323 983	-	388 678
Кошти в кредитних установах	31.12.2015	-	27 401	-	27 401
Кредити клієнтам	31.12.2015	-	-	1 975 033	1 975 033
		<u>64 695</u>	<u>351 384</u>	<u>1 961 850</u>	<u>2 391 112</u>
<b>Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю</b>					
Похідні фінансові зобов'язання	31.12.2015	125		-	125
		<u>125</u>		<u>-</u>	<u>125</u>
<b>Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається</b>					
Кошти кредитних установ	31.12.2015	-	158 596	-	158 596
Кошти клієнтів	31.12.2015	-	-	1 787 892	1 787 892
Інші залучені кошти	31.12.2015	-	26 408	-	26 408
		<u>-</u>	<u>185 004</u>	<u>1 787 892</u>	<u>1 972 896</u>

За станом на 31 грудня 2014р.	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			Всього
		Котирувань на активних ринках (Рівень 1)	Значних спостережуваних вхідних даних (Рівень 2)	Неспостере- жуваних вхідних даних (Рівень 3)	
<b>Активи, що оцінюються за справедливою вартістю</b>					
Похідні фінансові активи	31.12.2014	8 903	2 025	-	10 928
Цінні папери, наявні для продажу:					
Корпоративні облігації	31.12.2014	15 030	-	-	15 030
Векселя	31.12.2014	-	11 032	-	11 032
Корпоративні акції	31.12.2014	-	-	8 872	8 872
		<u>23 933</u>	<u>13 057</u>	<u>8 872</u>	<u>45 862</u>
<b>Активи, справедлива вартість яких розкривається</b>					
Грошові кошти та їх еквіваленти	31.12.2014	70 236	427 604	-	497 840
Кошти в кредитних установах	31.12.2014	-	19 051	-	19 051
Кредити клієнтам	31.12.2014	-	-	1 743 485	1 743 485
		<u>70 236</u>	<u>446 655</u>	<u>1 743 485</u>	<u>2 260 376</u>
<b>Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю</b>					
Похідні фінансові зобов'язання	31.12.2014	129	-	-	129
		<u>129</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>129</u>
<b>Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається</b>					
Кошти кредитних установ	31.12.2014	-	243 096	-	243 096
Кошти клієнтів	31.12.2014	-	-	1 562 073	1 562 073
Інші залучені кошти	31.12.2014	-	4 556	-	4 556
		<u>-</u>	<u>247 652</u>	<u>1 562 073</u>	<u>1 809 725</u>

Нижче наводиться порівняння балансової вартості та справедливої вартості в розрізі класів фінансових інструментів Банку, які не відображаються за справедливою вартістю в звіті про фінансовий стан. У таблиці не наводяться значення справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	2015 р.			2014 р.		
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний прибуток/ (збиток)	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний прибуток/ (збиток)
<b>Фінансові активи</b>						
Грошові кошти та їх еквіваленти	388 678	388 678	-	497 840	497 840	-
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України	-	-	-	-	-	-
Кошти в кредитних установах	27 401	27 401	-	19 051	19 051	-
Кредити клієнтам	1 956 365	1 975 033	18 668	1 718 854	1 743 485	24 631
<b>Фінансові зобов'язання</b>						
Кошти Національного банку України	-	-	-	-	-	-
Кошти кредитних установ	158 596	158 596	-	243 096	243 096	-
Кошти клієнтів	1 780 851	1 787 892	(7 041)	1 559 645	1 562 073	(2 428)
Інші залучені кошти	27 144	26 408	736	5 334	4 556	778
<b>Всього невизнана зміна в нерелізованій справедливій вартості</b>			<u>12 363</u>			<u>22 981</u>

**Методики оцінки та припущення**

Нижче описано методики та припущення, використані при визначенні справедливої вартості тих фінансових інструментів, які не відображені в цій фінансовій звітності за справедливою вартістю.

*Активи, справедлива вартість яких наближається до балансової вартості*

Припускається, що балансова вартість ліквідних або короткострокових (до одного місяця) фінансових активів та фінансових зобов'язань приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів на вимогу, ощадних депозитів без визначеного строку погашення та фінансових інструментів з плаваючою процентною ставкою.

*Фінансові активи та фінансові зобов'язання, що обліковуються по амортизованій вартості*

Справедлива вартість інструментів, що не котируються, кредитів клієнтам, коштів в кредитних установах, коштів клієнтів, коштів Національного банку України, коштів кредитних установ, інших фінансових активів та зобов'язань оцінюється за допомогою дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням ставок, що існують на даний момент по заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та строком погашення.

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**30. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення**

У таблиці нижче представлений аналіз активів і зобов'язань за строками погашення у відповідності до умов договорів. Недисконтовані зобов'язання Банку з виплат за відповідними договорами наведені у Примітці 28 «Управління фінансовими ризиками».

	2015 р.			2014 р.		
	До одного року	Понад один рік	Усього	До одного року	Понад один рік	Усього
<b>Фінансові активи</b>						
Грошові кошти та їх еквіваленти	388 678	–	388 678	497 840	–	497 840
Банківські метали	6 180	–	6 180	4 255	–	4 255
Кошти в кредитних установах	27 401	–	27 401	19 051	–	19 051
Похідні фінансові активи	–	–	–	10 928	–	10 928
Кредити клієнтам	1 702 596	253 769	1 956 365	739 115	979 739	1 718 854
Цінні папери, наявні для продажу	122 199	–	122 199	34 934	–	34 934
Інвестиційна нерухомість	–	186 735	186 735	–	192 479	192 479
Основні засоби	–	130 394	130 394	–	147 202	147 202
Нематеріальні активи	–	7 266	7 266	–	8 627	8 627
Поточні активи з податку на прибуток	–	–	–	8 328	38	8 366
Відстрочені податкові активи	7 706	–	7 706	–	–	–
Активи, утримувані для продажу	13	–	13	–	–	–
Інші активи	3 389	1 862	5 251	3 268	4 061	7 329
<b>Усього</b>	<b>2 258 162</b>	<b>580 026</b>	<b>2 838 188</b>	<b>1 317 719</b>	<b>1 332 146</b>	<b>2 649 865</b>
<b>Фінансові зобов'язання</b>						
Кошти Національного банку України	–	–	–	–	–	–
Кошти кредитних установ	158 596	–	158 596	243 096	–	243 096
Похідні фінансові зобов'язання	125	–	125	129	–	129
Кошти клієнтів	1 775 636	5 215	1 780 851	1 557 280	2 365	1 559 645
Інші залучені кошти	23 199	3 945	27 144	550	4 784	5 334
Резерви за зобов'язаннями	6	–	6	–	–	–
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	2 616	–	2 616	–	–	–
Відстрочені податкові зобов'язання	–	–	–	1 470	–	1 470
Інші зобов'язання	22 460	301	22 761	19 162	–	19 162
<b>Усього</b>	<b>1 982 638</b>	<b>9 461</b>	<b>1 992 099</b>	<b>1 821 687</b>	<b>7 149</b>	<b>1 828 836</b>
<b>Чиста позиція</b>	<b>275 524</b>	<b>570 565</b>	<b>846 089</b>	<b>(503 968)</b>	<b>1 324 997</b>	<b>821 029</b>

У наведеній таблиці відображені очікувані грошові потоки, розраховані Банком без урахування історичної інформації про перевкладення депозитів у попередніх періодах. У таблиці представлено строки погашення, що їх передбачено відповідними договорами. Враховуючи історичні дані Банк очікує, що більшість депозитів клієнтів буде поновлена після настання дати повернення. Також якщо б інформація надавалася по очікуваних строках погашення, значна частина залишків на поточних рахунках була б відображена у періоді «більше одного року».

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

**31. Операції зі зв'язаними сторонами**

У відповідності до МСБО (IAS) 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони», зв'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні та фінансові рішення іншої сторони. При розгляді кожного можливого випадку відносин зі зв'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

Зв'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між незв'язаними сторонами. Умови таких операцій можуть відрізнятися від умов операцій між незв'язаними сторонами.

Обсяги операцій, залишки за операціями зі зв'язаними сторонами на кінець року та відповідні суми доходів і витрат за рік були такими:

	2015 р.			2014 р.		
	Акціонери	Ключовий управлінський персонал	Інші зв'язані особи	Акціонери	Ключовий управлінський персонал	Інші зв'язані особи
Непогашені кредити станом на 1 січня, загальна вартість	-	-	10 444	-	351	11 657
Кредити, надані протягом року	-	11	211 000	-	-	38 500
Кредити, погашені протягом року	-	(11)	(124 687)	-	(351)	(39 713)
<b>Непогашені кредити станом на 31 грудня, загальна вартість</b>	-	-	96 757	-	-	10 444
Мінус: резерв під зменшення корисності станом на 31 грудня	-	-	(14)	-	-	(8)
<b>Непогашені кредити станом на 31 грудня, чиста вартість</b>	-	-	96 743	-	-	10 436
Депозити станом на 1 січня	189 207	37 585	91 947	111 550	20 789	60 938
Депозити, отримані протягом року	504 777	173 209	331 806	430 385	114 311	213 441
Депозити, виплачені протягом року	(394 042)	(168 549)	(303 274)	(352 728)	(97 515)	(182 432)
<b>Депозити станом на 31 грудня</b>	<b>299 942</b>	<b>42 245</b>	<b>120 479</b>	<b>189 207</b>	<b>37 585</b>	<b>91 947</b>
<b>Поточні рахунки на 31 грудня</b>	<b>16 056</b>	<b>9 731</b>	<b>186 926</b>	<b>11 255</b>	<b>15 160</b>	<b>270 997</b>

Станом на 31 грудня 2015 року залишок на поточних рахунках в інших кредитних установах, які є зв'язаними сторонами Банку, становив 240 915 тис. грн. (2014 р.: 320 491 тис. грн.)

Контрактна відсоткова ставка за кредитами, наданими юридичним особам, які є пов'язаними сторонами Банку, знаходиться в діапазоні 21-26% у національній валюті, 11,5% в дол. США. Контрактна відсоткова ставка за кредитами в національній валюті, наданими фізичним особам, які є пов'язаними сторонами Банку, знаходиться в діапазоні 12-36%.

За депозитами, отриманими від пов'язаних сторін, діапазон ставок є наступним:

Валюта	%	
	Юридичні особи	Фізичні особи
UAH	14-20	18-24
USD	6,5-7,75	6-11
EUR	6	4,75-8,5
XAU	2,5-3,2	3,2-3,5

(В тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Доходи та витрати, що виникають від операцій зі зв'язаними сторонами були наступними:

	2015 р.			2014 р.		
	Ключовий		Інші зв'язані особи	Ключовий		Інші зв'язані особи
	Акціонери	управлінський персонал		Акціонери	управлінський персонал	
Процентні доходи від кредитів	–	–	41 994	–	–	29 451
Процентні витрати від депозитів	19 239	4 178	18 568	11 876	3 385	34 847
Комісійні доходи	9	87	634	5	39	339
Інші доходи	–	–	2 527	–	–	961
Курсові витрати від переоцінки депозитів в іноземній валюті	(95 984)	(14 678)	(618)	(93 396)	(21 834)	(2 354)
Інші операційні витрати	833	1	232	858	31	311

Операції зі зв'язаними сторонами, як із ключовим управлінським персоналом, так і з іншими зв'язаними сторонами, здійснювались на звичайних комерційних умовах.

Винагорода ключовому управлінському персоналу включала наступне:

	2015 р.	2014 р.
Заробітна плата та інші короткострокові виплати	7 392	7 871
Витрати на соціальне страхування	1 314	1 394
<b>Усього виплати ключовому управлінському персоналу</b>	<b>8 706</b>	<b>9 265</b>

## 32. Достатність капіталу

Банк утримує і активно управляє власним капіталом для покриття ризиків, притаманних банківській діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням, серед іншого, нормативів, встановлених Базельською угодою 1988 року, та нормативів, встановлених НБУ.

Протягом минулого року Банк повністю дотримувався усіх зовнішніх вимог щодо капіталу.

Першочерговими цілями управління капіталом Банку є забезпечення дотримання зовнішніх вимог до капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних показників капіталу з метою забезпечення діяльності та максимального збільшення вартості акцій.

Банк управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та характеристиках ризиків, зв'язаних з його діяльністю. З метою підтримання або коригування структури капіталу Банк може коригувати суми виплат дивідендів акціонерам, повернути капітал акціонерам або випустити дольові цінні папери. Жодних змін у цілях, політиці та процесах у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

*Показник достатності капіталу згідно з вимогами НБУ*

НБУ вимагає від банків підтримувати показник достатності капіталу на рівні 10% від активів, зважених за рівнем ризику, визначений з урахуванням ризиків, розрахований згідно з правилами бухгалтерського обліку в Україні.

*(В тисячах зривень, якщо не зазначено інше)*

Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років показник достатності капіталу Банку складав:

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
Основний капітал	782 756	780 319
Додатковий капітал	58 371	25 092
Мінус: вирахування з капіталу	-	(846)
<b>Усього капітал</b>	<u>841 127</u>	<u>804 565</u>
<b>Активи, зважені за ризиком</b>	<u>2 707 200</u>	<u>2 747 834</u>
Показник достатності капіталу	31,07%	29,28%

*Показник достатності капіталу згідно з Базельською угодою 1988 року*

Показник достатності капіталу, розрахований згідно з Базельською угодою 1988 року, який у подальшому зазнав змін, включаючи зміни з урахуванням ринкових ризиків, станом на 31 грудня 2015 та 2014 років складав:

	<u>2015 р.</u>	<u>2014 р.</u>
Капітал першого рівня	846 090	822 971
Капітал другого рівня	-	(1 942)
<b>Усього капітал</b>	<u>846 090</u>	<u>821 029</u>
<b>Активи, зважені за ризиком</b>	<u>2 420 337</u>	<u>2 132 100</u>
Показник достатності капіталу першого рівня	34,96%	38,60%
Показник достатності капіталу	34,96%	38,51%